GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

głos LUDU

DZIŚ W NUMERZE:

Bać się czy nie? str. 3
Jest w nich jakaś siła str. 4
Kim był Fryderyk Kretschmann str. 5
Kolusz wraca do Podhala str. 8

SOBOTA
3 GRUDNIA 2005
NR 142
ROCZNIK LX
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Fot. TAŤÁNA LASOTOVÁ

...ie tu, na mosteckiej nartostradzie oraz przyległych trasach biegowych odbędzie się ...czniu XXXV Zjazd Gwiaździsty. Już teraz, dzięki sztucznemu zaśnieżaniu, stok pokrywa ...metrowa warstwa śniegu. Można więc trenować!

SZKOŁA IM. ST. HADYNY SZYKUJE XXXV ZJAZD GWIAŹDZISTY

Czas na trening

BYSTRZYCA (sch) – Pierwszy śnieg i polskie szkoły na Zaolziu zaczynają żyć przygotowaniami do Zjazdu Gwiaździstego. Atmosfera przedzjazdowa udziela się szczególnie Polskiej Szkole Podstawowej im. St. Hadyny w Bystrzycy, która jest organizatorką jubileuszowej 35. edycji tej największej na Zaolziu imprezy narciarskiej.

Do Zjazdu Gwiaździstego, który ma odbyć się 21 stycznia 2006 r., sztab organizacyjny szykuje się od wiosny. Teraz przygotowania nabierają na sile. O szczegóły pytamy dyrektor szkoły, **Wandę Tomčalę**. – *Zawody są przygotowywane standardowo, a odbędą się tradycyjnie w Mostach k. Jabłonkowa. W tym roku chcemy wprowadzić kilka innowacji. Chyba największą nowością będzie sztafeta biegaczy poszczególnych szkół o Memoriał Jasia Konderli, której wynik nie będzie jednak zaliczany do klasyfikacji generalnej. Zresztą cały ten Zjazd pragniemy poświęcić pamięci naszego niezapomnianego trenera* – informuje W. Tomčala.

Jej zdaniem, opracowanie wyników sędziowskich formą on-line pomoże skrócić czas oczekiwania i przyspieszyć pracę sędziów. Ponadto szkoła zamierza według wzoru wędryńskiej podstawówki, która była organizatorem ostatniego Zjazdu, przygotować dla każdego uczestnika atrakcyjny upominek za udział.

Życie w bystrzyckiej szkole – jak wielu mogłoby się tego spodziewać – nie kręci się jednak tylko wokół nart. – *Oczywiście, Zjazd Gwiaździsty jest dla nas priorytetem, niemniej nie możemy pozwolić, aby fakt ten odbił się negatywnie na procesie nauczania. Nasza szkoła to bowiem nie tylko sport. Np. obecnie przygotowujemy uczniów pierwszego stopnia do udziału w Międzypaństwowym Konkursie Szkół Stanisława Hadyny, który odbędzie się 21 bm. w polskiej szkole Frydek k. Miedźnej. Natomiast uczniowie klas 7.-8. właśnie zaangażowali się w kilkumiesięczny projekt pn. „Pisarze Zaolzia", który zainaugurowało spotkanie z poetką Anielą Kupiec połączone z promocją jej nowej książki. Dla dziewiątaków najważniejszą sprawą są oczywiście egzaminy wstępne* – relacjonuje dyrektor Tomčala.

Z 34 Zjazdów Gwiaździstych 29 zakończyło się zwycięstwem bystrzyckiej PSP. Jeżeli również w tym roku uda się jej sięgnąć po najwyższe laury, będzie to zwycięstwo iście jubileuszowe... Nie wyprzedzając jednak faktów, możemy zdradzić, że w ramach treningów bystrzyccy biegacze trenują na trasach koło szkoły, natomiast slalomiści wyjadą na kurs narciarski w Góry Orlickie.

Fuzja OKD z ČMD

PRAGA/OSTRAWA (mro) – Wpisem do rejestru handlowego w Sądzie Wojewódzkim w Ostrawie zakończono proces łączenia kilku spółek grupy RPG. Spółki ČMD, KOP, OKD oraz Podnikatelská zostały wcielone do OKD. Zapis nabył mocy prawnej 1 grudnia.

– *Połączenie tych spółek z OKD jest logicznym krokiem w procesie reorganizacji grupy RPG rozpoczętego latem tego roku. Fuzja ta usprawni kluczowe działania gospodarcze w ramach grupy* – skomentował ten krok wiceprezes zarządu OKD, **Petr Motloch**.

Wraz z zanikiem połączonych spółek spółka OKD przejmuje wszystkie zobowiązania i prawa po nieistniejących już spółkach.

Delegatom

XX Zjazdu PZKO, który odbywa się dziś w Ośrodku Kultury i Sportu w Kocobędzu, życzymy owocnych obrad. **Zespół „Głosu Ludu"**

...PTY« I „MIESZKAŃCY ZIELONEGO LASU" W KONSULACIE

Wigilijne świecowisko

...TRAWA (mro) – W przedświątecz... atmosferze, przy choince, prze... ...go w Konsulacie Generalnym RP ...Ostrawie środowe świecowisko ...ujny wodniaków „Opty" z Cze... ...ego Cieszyna oraz gromady zucho... ...„Mieszkańcy zielonego lasu" z ...ticka oraz reprezentacji harcerzy ...skich w RC. W harcerskim kręgu ...iedli także konsul generalny RP w Ostrawie, **Antoni Sadowski**, konsul ds. Polonii, **Grażyna Kostrusiak**, oraz konsulowie, **Karol Biedecki** i **Michał Gierwatowski**.

Zanim jednak zadźwięczały gitary i popłynęła gawęda o bezinteresownej przyjaźni, **Krzysztof Mitura**, naczelnik HPC, przekazał na ręce A. Sadowskiego marmurowy blok z krzyżem harcerskim – symbolem HPC. Sam gospodarz zaś wspominał swoje lata w ZHP, czasy, gdy zdobywał sprawności i nauczył się „bardzo dużo przydatnych rzeczy".

Kto zapyta biskupa?

OSTRAWA (mro) – Dom Książki „Librex" zaprasza chętnych do zadania pytania biskupowi diecezji ostrawsko-opawskiej, **Franciszkowi Wacławowi Lobkowiczowi**, podczas dyskusji, która przebiegnie w środę 7 grudnia na parterze księgarni w „Café Becher" w Ostrawie. Początek spotkania o godzinie 16.00. Wstęp wolny.

Medale J. Agrykoli

...TRAWA (mro) – Z okazji Barbórki ...cownikom spółki OKD przyznano ...dale **Jerzego Agrykoli**, najwyższe ...znaczenie branżowe, w ślad za któ... ...m idą nagrody pieniężne. Te wczo... ...w Muzeum Górniczym w Ostrawie ...trzkowicach wręczyli wyróżnio... ...m prezes zarządu OKD, **Josef Goj**, ...raz wiceprezes **Petr Motloch**.

Medalami J. Agrykoli, ustanowio... ...ni przez Ministerstwo Przemysłu ...handlu RC oraz Czeski Urząd Gór... ...czy, zostali odznaczeni: **Jan Březina** ...prezes zarządu VOKD), **Georges Ta...** ...ka (dyrektor ds. geologii i bezpieczeń... ...wa kopalni „P. Bezruč"), **Zbigniew** ...anowski (wicedyrektor ds. produkcji ...kopalni „Pasków"), **Petr Oborný** (kie... ...nik wydziału BHP i technik ds. za... ...enia na kopalni „ČSM"), **Jiří Chle...** ...k (kierownik wydziału transportu ...produkcji podziemnej), **Stanisław Ku...** ...a (kierownik wydziału BHP kopalni ...SA") oraz **Stanislav Volf** (kierownik ...wydziału projektów górniczych).

ŚREDNIA SZKOŁA PRZY UL. FRYDECKIEJ ZAPRASZA

Wtorek dniem otwartym

CZ. CIESZYN (kor) – Także czeskocieszyński Zespół Szkół Przedsiębiorczości i Handlu przy ul. Frydeckiej zaprasza w grudniu zastanawiających się nad swoim dalszym losem dziewiątoklasistów na dzień otwarty. Odbędzie się on we wtorek 6 grudnia w godz. 10.00-16.00.

Tradycyjnie dzień ten poprzedzi w poniedziałek o godz. 14.30 na czeskocieszyńskim rynku program rozrywkowy w wykonaniu uczniów, w tym m.in. szkolnej grupy mażoretek. Natomiast we wtorek dziewiątoklasiści i ich rodzice będą mogli zwiedzić szkołę, a także wziąć udział w trzech imprezach towarzyszących.

Pierwsza z nich to Międzynarodowe Targi Firm Fikcyjnych („różowy budynek", godz. 11.00-15.30), druga – tradycyjny turniej młodych barmanów o nagrodę burmistrza Cz. Cieszyna (szkolny bar w głównym gmachu, godz. 10.30-15.30). Trzecią jest musical, który uczniowie ZSPH wystawią w sali gimnastycznej w „różowym budynku" o godz. 11.00 i 13.00.

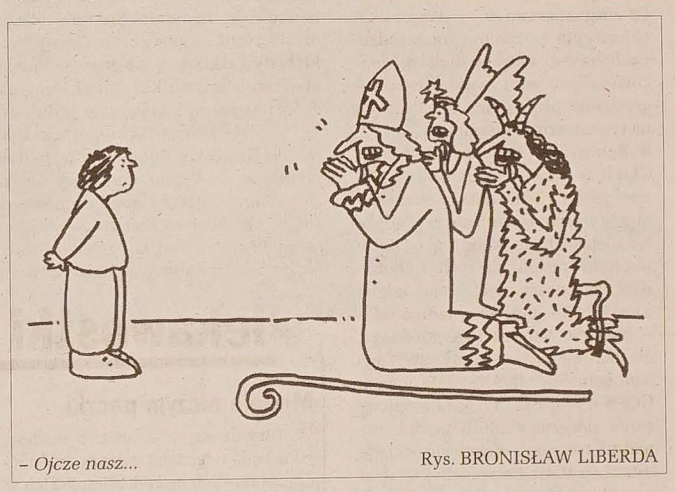

– *Ojcze nasz...* Rys. BRONISŁAW LIBERDA

Pogoda

...OBOTA – Zachmurzenie zmienne ...przelotnymi opadami śniegu lub ...deszczu ze śniegiem. Temperatura w ...ciori od -1 do 3 st., nocą od -3 do -7 ...C. **NIEDZIELA** i **PONIEDZIAŁEK** – Zachmurzenie zmienne z przelotny... ...opadami deszczu. Temperatura w ...ciori 1-5 st., nocą od 2 do -2 st. C.

ZAINTERESOWANIE JEST DUŻE – TAKŻE Z POLSKIEJ STRONY

Bunkry do zwiedzania

BOGUMIN (h) – Obiekty dawnego czechosłowackiego systemu fortyfikacji pochodzące z drugiej połowy lat trzydziestych ubiegłego wieku i stanowiące szczególny element bogumińskiego pejzażu mają szansę stać się w niedługim czasie jedną z ważniejszych atrakcji tego przygranicznego regionu.

Niektóre z nich już wkrótce zmienią właściciela. Na razie są jeszcze majątkiem czeskiej armii, bogumińscy radni jednak czynią starania, aby dwa z nich przeszły na własność miasta. Popierają ich w tym gorąco członkowie miejscowego Klubu Historii Wojskowej, którzy od sześciu lat stare bunkry w pocie czoła i na własny koszt porządkują, odnawiają, remontują i stopniowo udostępniają zwiedzającym. Bunkry, o które miasto obecnie zabiega i które chce za symboliczną cenę wynająć klubowi, są dziś w bardzo dobrym stanie.

Chodzi o ciężkie obiekty fortyfikacyjne połączone biegnącym pod torami kolejowymi podziemnym korytarzem. Niedawno zostały wpisane na listę zabytków. Jak powiedział nam prezes Klubu Historii Wojskowej, **Pavel Bílek**, zainteresowanie starymi bunkrami – ich historią i teraźniejszością – jest coraz większe. Nie tylko zresztą wśród boguminian. Jego zdaniem, warto robić wszystko, aby ocalić je od ruiny i zapomnienia, są wszak niepodzielną cząstką historii tego zakątka. Liczy w związku z tym także na pieniądze z Unii Europejskiej, przede wszystkim zaś na bezinteresowną pomoc takich jak on zapaleńców. Członkowie klubu szukają teraz oryginalnych eksponatów, które można by pokazywać zwiedzającym. Coś niecoś w bunkrach już zainstalowano, na razie można tu między innymi obejrzeć dwa lekkie karabiny maszynowe, wkrótce przybędzie do nich makieta ciężkiego karabinu oraz makieta dzwonu pancernego. Jest też w bunkrach interesująca dokumentacja historyczna, a nawet mapka dla niewidomych. Obiekt można zwiedzić także na wózku inwalidzkim.

Jak twierdzi prezes Klubu Historii Wojskowej, bunkry cieszą się coraz większym zainteresowaniem Polaków zza Odry. – *Są dni, w których to właśnie oni stanowią większość zwiedzających. Niektórzy przyjeżdżają specjalnie po to, aby obejrzeć odbudowane obiekty fortyfikacyjne i dowiedzieć się czegoś o naszej pracy, inni zahaczają o nas przypadkowo. Zainteresowanie sąsiadów sprawia nam w każdym razie dużą satysfakcję* – powiedział.

05142
9 771212 422065

U rodaków

■ Skoczowscy radni są mocno oburzeni postawą inicjatorów nieudanego referendum w sprawie odwołania Rady Miejskiej i burmistrza miasta. Na ostatniej sesji postanowili wezwać ich do sprostowania rozpowszechnianych w czasie kampanii referendalnej, nieprawdziwych – zdaniem rajców – informacji, a także zawrzeć umowę z adwokatem o prowadzenie ewentualnych spraw sądowych. Zapłacić ma za to budżet gminy.

■ W Cieszynie, podobnie jak w wielu innych polskich miastach, 25 listopada obchodzono jako „Dzień bez Futra". Celem akcji jest dążenie do zdelegalizowania hodowli i zabijania zwierząt dla futer.

■ W Wiśle, Skoczowie i Rudzicy pochowano uroczyście górników, którzy 22 listopada zginęli wskutek katastrofy w jastrzębskiej kopalni „Zofiówka".

■ Najnowsza oferta wystawiennicza Śląskiego Zamku Sztuki i Przedsiębiorczości w Cieszynie nosi wielce obiecujący tytuł „Young British Art". Trzej młodzi brytyjscy artyści, Ben Cove, Hetain Patel i Tabita Kyoko Moses prezentują nad Olzą zaledwie po kilka swoich prac, które jednak świetnie opisują charakter ich twórczości. Propozycje plastyków zaskakują prostotą i świeżością oraz podkreślają odrębność każdego z nich.

■ W Istebnej, Koniakowie i Jaworzynce dramatycznie brakuje wody. Zdesperowani górale, od tygodni pozbawieni wody, teraz zimą zabrali się masowo za kopanie studni. Władze gmin nie pamiętają, by kiedykolwiek w przeszłości były tak duże problemy z wodą. Winne są długotrwała susza – ulewne deszcze w tej okolicy nie spadły od dożynek – oraz zeszłoroczne wichury, które powaliły wiele drzew w lesie, co zaburzyło gospodarkę wodną.

■ Każdego roku Szpital Wojewódzki w Bielsku notuje 200-300 przypadków poronień przed 22. tygodniem ciąży. Zgodnie z przepisami płody są niszczone. W Szpitalu Wojewódzkim poddawane są kremacji w szpitalnej spalarni. Z kolei Szpital Ogólny podpisał umowę z krematorium w Rudzie Śląskiej. Jest szansa, że dzieci te będą chowane we wspólnej mogile na cmentarzu. Po zorganizowanym w Warszawie zbiorowym pogrzebie nienarodzonych dzieci, władze Bielska opracowują procedury umożliwiające grzebanie płodów na koszt miasta na cmentarzu komunalnym.

■ Ratownicy Beskidzkiej Grupy GOPR w sobotę świętowali. W towarzystwie policjantów, strażaków, Straży Granicznej odznaczeni zostali najlepsi z nich. W szeregi GOPR-u wstąpiło pięciu nowych ochotników. W uroczystości wziął udział również 79 – letni Jerzy Janiszewski – legenda ratownictwa górskiego, ale też jeden z najsurowszych egzaminatorów. Liczba interwencji GOPR-u wzrasta. W minionym sezonie ratownicy nieśli pomoc ponad 1,6 tys. razy – najwięcej w ciągu ostatnich 10 lat. Prowadzili 218 akcji poszukiwawczych i 11 razy używali śmigłowca. Od tego sezonu wszyscy ratownicy górscy będą obowiązkowo jeździli w kaskach.

■ W Przybędzy na Żywiecczyźnie w minioną sobotę odbył się konkurs regionalnych potraw. W konkursie wystartowało 15 kół ze wszystkich gmin żywieckich. Te najambitniejsze (jak koło gospodyń z Biernej) zrobiły aż kilkanaście potraw. Dania muszą być jednocześnie tradycyjne i zachwycić niepowtarzalnością. Honorem beskidzkiej gospodyni jest przepis na warzonkę, miodulę czy nalewkę. **Opr. (man)**

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. WŁADYSŁAW OWCZARZY

Mariusz Makowski – autor albumu „Szlacheckie siedziby na Śląsku Cieszyńskim" prezentuje swoją ostatnią pracę.

Unikatowy album

– Ten album to rezultat dwudziestu lat pracy. Mozolnego badania źródeł, sprawdzania setek nieistotnych pozornie szczegółów, wizytowania obiektów, wreszcie pisania i organizowania materiałów ikonograficznych. Tak skomentował swe najnowsze dzieło, przepięknie wydany, dwujęzyczny album „Szlacheckie siedziby na Śląsku Cieszyńskim" **Mariusz Makowski**, podczas uroczystej promocji, która odbyła się wczoraj w Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie. Dodał jednocześnie, że ta licząca 350 stron formatu B4 publikacja powstała również dzięki zapobiegliwości **Ireny Cichej**, właścicielki wydawnictwa „Regio" w Cz. Cieszynie, które całe przedsięwzięcie firmowało.

Unikatowy album, graficznie opracowany przez artystę grafika **Jerzego Pawłowicza**, będzie można nabyć w sieci księgarskiej po obu stronach Olzy. **(k)**

Udają inwalidów

HAWIERZOW (wak) – Na miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych można się natknąć przed każdym obiektem użyteczności publicznej. Okazuje się jednak, że – choć ich oznakowanie nie pozostawia wątpliwości – nagminnie są zajmowane przez właścicieli pojazdów nieuprzywilejowanych, którzy po prostu udają inwalidów.

Do korzystania ze specjalnie oznakowanych miejsc parkingowych uprawnia nie tyle etykieta na szybie auta, którą można sfałszować, ale stosowna legitymacja. Dokument ten wydaje wydział ds. spraw socjalnych przy hawierzowskim magistracie. Aby go uzyskać, trzeba posiadać orzeczenie o stopniu niepełnosprawności oraz zaświadczenie lekarza o st zdrowia petenta. Nie musi on byc leką, legitymację mogą bowiem o mać również astmatycy lub os głuche. Warto wiedzieć, że kwit daje również prawo do korzystar parkingu przed domem. W posi niu takiej legitymacji jest ponad tysiące mieszkańców Hawierzow

Odwiedzą nasz region

REGION (kor) – Oddział Stowa szenia „Wspólnota Polska" w sku-Białej organizuje w dniach 1 grudnia seminarium dla specjali litewskiego Ministerstwa Oświa Nauki oraz kuratorów i kierown polskich palcówek na Litwie. Che bazą dla 35 gości zza wschodnie nicy będzie Bielsko-Biała, organi rzy pokażą im także Zaolzie.

Uczestnicy 5-dniowego sem rium wpadną na Zaolzie w czw 15 grudnia. Przed południem z dzą czesko-polski kompleks szk w Bystrzycy, skąd w południe ud się do Trzyńca. W tamtejszym D Dzieci i Młodzieży obejrzą pro kulturalny w wykonaniu młodyc olziańskich gwiazd, m.in. finali Festiwalu Piosenki Dziecięcej.

Pobyt na Zaolziu zakończy k konferencja metodyczna oraz sp nie z Zarządem Towarzystwa Na cieli Polskich w RC.

JEST ŚNIEG DLA NARCIARZY!

Wyciągi poszły w ruch

BESKIDY (sch) – Pojedyncze beskidzkie ośrodki białego szaleństwa rozpoczynają sezon zimowy. Zapaleni narciarze mają już w ten weekend okazję skorzystać z ich oferty.

Otwarcie sezonu z usługami wyciągów narciarskich gratis zapowiedział na dziś ośrodek na Wisalajach, gdzie leży już ponad półmetrowa warstwa śniegu, ponadto już drugi weekend funkcjonują nartostrady w Malenowicach oraz na Gruniu i Zlatniku.

Również w cieszyńskiej części Beskidów poszły wyciągi w ruch. W Mostach koło Jabłonkowa od przeszło tygodnia można korzystać z mniejszego wyciągu narciarskiego (300 m) notabene z 20-proc. upustem z ceny pozasezonowej. Uruchomienia dużej nartostrady należy się tu jednak spodziewać dopiero po 10 grudnia, po wymianie liny wyciągowej. Ośrodek otwarty jest w weekendy oraz codziennie wieczorem. Od dziś – w zależności od pogody (meteorolodzy zapowiadają deszcz) – powinien być czynny również ośrodek „Armada" w Łomnej Dolnej. Dzięki pracy armatek śnieżnych, bez których o szusowaniu na beskidzkich stokach na razie nie mogłoby być mowy, leży tu ok. 40-centymetrowa pokrywa śniegu.

Szpital dla dzieci

TRZYNIEC (wak) – Personel medyczny Szpitala Trzyniec, chcąc uprzyjemnić dzieciom stresujący pobyt w szpitalu, przez cały rok organizuje dla małych pacjentów imprezy, które pomagają zapomnieć o bólu i strachu. Maraton grudniowych niespodzianek rozpoczął w czwartek występ młodych aktorów z klubu teatralnego „Wesoły uśmiech". W jego wykonaniu maluchy obejrzały przedstawienie z serii bajek z mchu i paproci. We wtorek 6 bm. oddział dziecięcy odwiedzi św. Mikołaj, który obdaruje dzieci słodyczami i zabawkami, środę zaś wracająca do zdrowia dzieciarnia spędzi na śpiewaniu i zabawie z wesołym klaunem. Impreza ta jest częścią składową długofalowego projektu Fundacji Eurotel pn. „Telefon do domu", dzięki któremu chore dzieci mogą za darmo dzwonić ze szpitala do rodziców.

Biznes w konsulacie

OSTRAWA (mro) – „Przyjazne środowisko do współpracy transgranicznej" – pod takim hasłem Wydział Ekonomiczno-Handlowy Konsulatu Polskiego w Ostrawie urządził spotkanie przedstawicieli środowisk administracyjno-handlowych z jednej i drugiej strony granicy. O tym, co może ułatwić, a co utrudnia współpracę, dyskutowali reprezentanci wydziałów działalności gospodarczej z polskiej i wydziałów przedsiębiorczości z czeskiej strony, celnicy, specjaliści z urzędów pracy, inspekcji pracy, izb skarbowych i wydziałów fin wych, przedstawiciele ubezpiec zdrowotnych i Narodowego Fu szu Zdrowia, a także sędziowie tykujący prawo handlowe.

– To drugie tego rodzaju spot – powiedział konsul handlowy, **Czosnyka.** *– Ma na celu pogłę czesko-polskiej współpracy ac stracyjno-handlowej oraz kreo przyjaznego urzędu dla współ gospodarczej.* Zebrani oprócz w ny spostrzeżeń zajęli się i ko nymi tematami, jak ubezpiec członków rodziny, usługi tra niczne czy uznawanie kwalif zawodowych.

Market dla Porę

ORŁOWA (wak) – Na finiszu są na budowie supermarketu Penn ket w dzielnicy Poręba. Pierw zakupu można tu będzie dokona przed świętami Bożego Narod Większość oferowanych tam tow ma być pochodzenia krajowego

W tej samej dzielnicy nieba otwarta ma zostać wyremonto restauracja „Orlica". W bud oprócz restauracji, znajdzie się pik z artykułami spożywczymi.

Zaolzie na Dolnym Śląsku

WROCŁAW (sch) – Korzystając z zaproszenia pracownika naukowego Instytutu Studiów Międzynarodowych Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego, **Elżbiety Pałki,** prezes Kongresu Polaków w RC, **Józef Szymeczek,** oraz szef Kancelarii Kongresu, **Roman Kaszper,** gościli na początku tygodnia w dolnośląskiej metropolii.

Pobyt na wrocławskim gruncie akademickim przedstawiciele Kongresu, notabene z wykształcenia historycy, rozpoczęli od spotkania ze słuchaczami polonistyki. *– Przedstawiliśmy historię polskiej mniejszości na Zaolziu oraz zakres działalności Kongresu Polaków w RC. Pytano nas o formy finansowania Kongresu, ale też i o to, dlaczego my, ludzie młodzi, „zamiast spakować manele i przeprowadzić się te kilka kilometrów do Polski, bawimy się w polskość na Zaolziu"* – powiedział nam po powrocie R. Kaszper.

J. Szymeczek wystąpił ponadto w Instytucie Studiów Międzynarodowych Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego z iście – jak sam to określił – *rewolucyjnym wykładem nt. kondycji polskiej mniejszości na Zaolziu.* Gości z Zaolzia przyjął sam dyrektor Instytutu, prof. **Marian S. Wolański,** który wyraził chęć współpracy z czeskimi ośrodkami akademickimi.

W czasie pobytu we Wrocławiu J. Szymeczek i R. Kaszper wzięli udział w spotkaniu z Zarządem Oddziału Dolnośląskiego Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" we Wrocławiu na czele z jego prezesem **Zdzisławem Winnickim**.

Ciekawostki

Medale niczym pączki

W Turynie zaprezentowano medale, jakie będą wręczane sportowcom podczas zimowych igrzysk olimpijskich w 2006 r. Okrągłe medale mają pośrodku wyciętą dziurę i z wyglądu przypominają... popularne amerykańskie pączki. Pusta przestrzeń ma symbolizować piazzę (po włosku – plac), jako centrum wydarzeń związanych z igrzyskami olimpijskimi. „To wspaniałe medale. W doskonały sposób podkreślają włoską pomysłowość, a tego właśnie oczekiwaliśmy" – przyznał podczas prezentacji przewodniczący komisji koordynacyjnej Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego Jean-Claude Killy. Wzornictwo medali jest bardzo skromne – po jednej stronie znajduje się logo igrzysk, natomiast na rewersie można obserwować symbole różnych dyscyplin sportowych. „Okrągły jak koła olimpijskie i jednocześnie symbolizuje koło zwycięstwa. Kiedy medal zawiśnie na piersi sportowca, pusta przestrzeń wskaże miejsce, gdzie znajduje się jego serce" – opisują medal organizatorzy olimpiady. Na igrzyska przygotowanych będzie 1 026 medali. Dodatkowych 648 krążków przewidziano na paraolimpiadę.

Skradli gwiazdę Pecka

Nieznani sprawcy wycięli ze słynnego hollywoodzkiego trotuaru sławy i ukradli gwiazdę znanego aktora Gregory'ego Pecka. Jak podano we wtorek w Los Angeles, na miejscu gwiazdy na chodniku widnieje dziura. Zdaniem policji gwiazdę, zainstalowaną przed ponad 40 laty, wycięto przy pomocy specjalnej piły prawdopodobnie pomiędzy 17 a 22 listopada. Policja nie jest w stanie powiedzieć, czy był to przypadek zwykłego wandalizmu czy sprawcą mógł być kolekcjoner pamiątek po aktorze, zmarłym w 2003 roku w wieku 87 lat. Gwiazda Pecka jest już kolejną gwiazdą, która zniknęła z Chodnika Sławy – przed laty w podobny sposób wymontowano stąd gwiazdy m.in. Jimmy'ego Stewarta i Kirka Douglasa. Każdy z emblematów kosztuje około dwa tysiące dolarów. Gwiazda Pecka – znanego m.in. z takich filmów jak „Działa Nawarony" czy „Rzymskie wakacje" – została zainstalowana na hollywoodzkim chodniku w 1960 r.

»Moskitem« w natrętów

Pewien walijski wynalazca opracował metodę przepędzania uciążliwych nastolatków z miejsc, w których przeszkadzają innym. Urządzenie Howarda Stapletona emituje wysokie dźwięki, które doskonale słyszane są przez dzieci i młodzież, a nie usłyszy ich prawie nikt powyżej 30. roku życia. Jak zapewnia wynalazca, zostało już przetestowane przed kilkoma walijskimi sklepami, które upodobały sobie gangi nastolatków zaczepiające klientów. Dźwięki, które wydaje „moskit" były na tyle przykre, że młodzież przestała przesiadywać w okoli sklepów. Jak informują bryty media, dzięki swojemu wynalaz Howard Stapleton stał się gwiazd lewizyjnych show, w których pre tuje swoje urządzenie.

Raper w areszcie

Amerykański raper DMX został zany na siedem dni więzienia tym, jak przyznał się, że prow samochód mimo odebranego p jazdy. Raper, którego prawdziwe zwisko brzmi Earl Simmons, st prawo jazdy w kwietniu tego – spowodował wówczas stłuc w wyniku której został uszkod policyjny radiowóz. Simmons w krotnie łamał prawo – w 2004 wjechał swoim sportowym samo dem w bramę na nowojorskim l sku Kennedy'ego. Wiosną tego raper wdał się w bójkę, za co żono na niego grzywnę w wysok 500 dolarów.

EPIDEMIOLOG WITOLD GAWLAS DZIELI SIĘ SWĄ WIEDZĄ NA TEMAT PTASIEJ GRYPY

Bać się czy nie?

Wirus ptasiej grypy stał się straszakiem współczesnego człowieka. Mieszkańców niektórych państwa wręcz opętało szaleństwo kupowania w aptekach wszelkich antybiotyków i szczepionek rzekomo mających pomóc, jeśli już nie zapobiec chorobie, przynajmniej złagodzić jej przebieg i zeliminować groźbę pandemii. Czy tak jest naprawdę? Czy tych kilkadziesiąt ofiar ptasiej grypy na południowym krańcu Azji to powód do niepokoju? Wraz z innymi pytaniami zwróciliśmy się do znanego na naszym terenie epidemiologa dra Witolda Gawlasa. Otrzymaliśmy porządkujące materiały źródłowe.

Co to takiego ta ptasia grypa?

To choroba zakaźna zwierząt, którą powodują wirusy zazwyczaj zakażające ptaki, czasami też świnie. Zdarza się, że przekroczą barierę gatunkową i zarażą ludzi. U drobiu przebieg choroby jest uzależniony od zjadliwości chorobotwórczości konkretnego szczepu wirusa. Istnieją dwie grupy. Mało chorobotwórcze szczepy wywołują zazwyczaj tylko lekkie zachorowania, które manifestują się zjeżonymi piórami i obniżoną nieśnością jaj, co może być nawet nieodwracalne. Bardzo chorobotwórcze szczepy wirusa powodują poważniejsze szkody, prowadzą do uszkodzeń wewnętrznych organów i mogą doprowadzić do wyginięcia całego stada w ciągu 48 godzin.

Które wirusy prowadzą do najcięższych zachorowań?

Wirusy grypy dzielimy na trzy typy A, B, C. Typy A i B powodują również zachorowania u ludzi, lecz tylko typ A może spowodować pandemię. Typ A ma dotychczas rozpoznanych 16 H podtypów oraz 9 N podtypów. Podtypy H z epidemiologicznego punktu widzenia są bardzo ważne, pozwalają bowiem wirusom doczepić się do atakowanej komórki, wedrzeć się do jej środka i tam się powielić. Podtypy N umożliwiają uwolnienie się nowo powstałych cząstek z zaatakowanej komórki. Na podstawie dotychczasowych doświadczeń, wirusy A (H5N7), zawleczone do hodowli drobiu, są z początku mało chorobotwórcze, ale zazwyczaj po kilku miesiącach „krążenia" po stadzie dochodzi do ich mutacji i powstaje wysoko chorobotwórczy szczep. Ten szczegół skłania do obaw.

Czy ptaki przelotne mogą być szerzycielami wysoko chorobotwórczych szczepów ptasiej grypy?

Dzikie ptactwo wodne jest uważane za naturalny rezerwuar wszystkich typów grypy A. Te ptaki są prawdopodobnie nosicielami wirusów grypy od stuleci. Na pewno wiadomo, że są nosicielami wirusa podtypu H5N7, ale zazwyczaj mało chorobotwórczych szczepów. Istnieją pośrednie dowody, że dochodzi do przeniesienia wirusa do hodowli drobiu a szczepy te z czasem stały się bardzo zjadliwymi. Współczesna forma bardzo chorobotwórczej ptasiej grypy wzięła początek w Azji Południowo-Wschodniej w połowie roku 2003 i jest najpoważniejszą z dotychczas poznanych. Nigdy dotychczas nie występowała w tylu państwach i nie spowodowała takiego dużego wyginięcia ptaków. Zginęło lub zlikwidowano ponad 150 mln sztuk drobiu. Pomimo to w Indonezji i Wietnamie, a także w niektórych częściach Kambodży, Chin, Tajlandii i Laosu można oczekiwać, że zagrożenie trwać będzie latami.

Jak bardzo ptasia grypa jest niebezpieczna dla człowieka?

Człowiek może zakazić się bezpośrednio od drobiu. Wirus ptasiej grypy H5N1, który pokonał gatunkową barierę i zaatakował ludzi, spowodował najwięcej ciężkich przypadków oraz zgonów. W odróżnieniu od zwykłej grypy sezonowej, która u większości ludzi powoduje tylko niegroźne objawy, zachorowania ludzi wirusem H5N1 są bardzo groźne, szybko prowadzą do utraty życiowych funkcji i zgonu. Zmarło więcej niż połowa zakażonych chorych, w większości dzieci i młodych ludzi. Jeszcze większe zagrożenie stanowi okoliczność, że w sytuacji znacznego rozprzestrzenienia się odzwierzęcej formy ptasiej grypy może dojść do adaptacji wirusa na ludzi, co grozi dużą epidemią, czyli pandemią.

Jak dochodzi do zakażenia ludzi?

Główną drogą infekcji jest bezpośredni kontakt z zakażonym drobiem lub zainfekowanymi przedmiotami. Dotychczas pojawiały się zachorowania ludzi z wiejskich lub podmiejskich regionów, gdzie duża część ludności zajmuje się hodowlą drobiu, często na otwartej przestrzeni. Drób wydala z kałem wielkie ilości wirusów, stąd to duże zagrożenie. Duża część hodowców drób z objawami choroby zabija i sprzedaje lub sama zjada. Co nie znaczy, że po kuchennej obróbce drób ten jest niebezpieczny dla zdrowia. Niebezpieczna jest manipulacja z nim w surowym stanie, zabijanie, skubanie pierza. Nie są znane wypadki zakażenia się jajkami.

Czy często dochodzi do zakażeń ludzi od ptactwa?

Nie. W porównaniu z olbrzymią liczbą zakażonego ptactwa zachorowało niewiele ludzi, nieco powyżej setki.

Czy zagraża nam więc pandemia ptasiej grypy?

Aby pandemia ptasiej grypy stała się realną groźbą, musi pojawić się nowy podtyp wirusa, wirusa chorobotwórczego dla ludzi i takiego, który łatwo przenosi się z człowieka na człowieka i długo utrzymuje się wśród ludzi. Wirus H5N1 spełnia dwa z tych warunków. Dla ludzi jest nowym wirusem. W populacji ludzkiej wirus ten nigdy nie występował i nie rozprzestrzeniał się. Z powyżej setki osób, które zachorowały, ponad połowa zmarła. Jeżeli by doszło do rozprzestrzeniania tej choroby, nikt nie byłby odporny. Natomiast na razie nie stwierdzono u tego wirusa zdolności łatwego i trwałego szerzenia się z człowieka na człowieka. Niebezpieczeństwo, że wirus uzyska tę cechę, trwało będzie dopóty, dopóki będzie się on utrzymywał i rozprzestrzeniał w populacji ptaków. Takim okresem będzie kilka następnych lat.

W jakim stadium są badania nad szczepionką?

Dotychczas nie mamy skutecznej szczepionki zwalczającej pandemicznego wirusa. Każdego roku są produkowane szczepionki przeciw grypie z aktualnie krążących szczepów wirusa, te jednak nie dają żadnej ochrony przed pandemią. W niektórych państwach podejmowane są próby produkcji szczepionki na wirusa H5N1, ale żadna z nich nie osiągnęła poziomu produkcji komercyjnej. Wygląda na to, że jeszcze kilka miesięcy po wybuchu pandemii szczepionka nie będzie osiągalna.

Z jakich lekarstw można korzystać w leczeniu ptasiej grypy?

Dwa środki z grupy inhibitorów neuraminidazy, OSELTAMIVIR (lekarstwo pod oznaczeniem Tamiflu) oraz ZANAMIVIR (lekarstwo Relenza) łagodzą przebieg grypy sezonowej. Skuteczność inhibitorów neuraminidazy jest zależna od wczesnego podania lekarstwa, najlepiej w pierwszych 48 godzinach choroby. W wypadku zachorowania człowieka na grypę H5N1 mogą te lekarstwa pod warunkiem ich wczesnego zastosowania powiększyć prawdopodobieństwo przeżycia, ale dotychczasowe doświadczenia z ich zastosowania nie są duże.

Czy pandemii można zapobiec?

Tego nikt nie wie. Najlepszym rozwiązaniem by było wyeliminowanie wirusa z ptasiej populacji. Ale wątpię, że jest to możliwe w bliskiej perspektywie.

Opr. (s)

UDZIAŁEM ZAGRANICZNYCH GOŚCI

Wystawa na jubileusz

HAWIERZÓW (wak) – W foyer Domu Kultury im. P. Bezruča otwarto w czwartek wystawę fotografii na 50-lecie miasta. Ekspozycja obejmująca 54 prace jest efektem międzynarodowego pleneru, który odbył się w Hawierzowie w dniach od 22 do 26 czerwca. Jego uczestnikami byli fotograficy z Polski, Włoch, Chorwacji, Słowacji oraz W. Brytanii.

– *Właśnie w tym czasie w Hawierzowie przebiegały Mistrzostwa Europy Maturzystek, więc na wielu zdjęciach znajdują się piękne dziewczyny w kusych spódniczkach* – powiedział **Josef Talaš**, znany hawierzowski fotografik, a zarazem jeden z organizatorów wystawy. – *Gros stanowią jednak zdjęcia reportażowe, przedstawiające historię i dzień dzisiejszy miasta. Jest też kilka prac, m.in. Magdaleny Smolińskiej z Płocka, skupiających się na detalach architektonicznych.*

Wystawa czynna jest do 31 grudnia.

Ukraińcy coraz aktywniejsi

W ramach Dni Kultury Ukraińskiej w ub. sobotę odbyła się w Ostrawie prezentacja nt. współczesnej demokratycznej Ukrainy. Imprezę połączono z wystawą ukraińskich książek, czasopism i gazet wydawanych w Czechach i na Słowacji. Organizatorem imprezy było Stowarzyszenie Ukraińców i Sympatyków Ukrainy w RC na czele z przewodniczącym ostrawskiego koła tej organizacji, **Vasilem Vanikiem**. Obecna była przewodnicząca zarządu głównego SUPU, **Olga Mandowa**.

Ukraińska i rusińska mniejszość narodowa są zorganizowane w ramach dwóch stowarzyszeń obywatelskich. Oprócz Stowarzyszenia Ukraińców i Sympatyków Ukrainy, organizacji o przeszło 80-letniej tradycji, działa Ukraińska Inicjatywa w RC, stowarzyszenie założone w 1994 roku. Zarejestrowanych jest też kilka ukraińskich stowarzyszeń branżowych, które jednak nie wykazują szerszej działalności.

Działalność SUPU była dotąd dostrzegalna głównie w Pradze, gdzie działa 25-osobowy ukraiński chór mieszany. Dopiero po 1992 roku, kiedy powstało samodzielne państwo ukraińskie, założono organizacje terenowe SUPU w Ostrawie, Ujściu nad Łabą i Brnie. Ostrawskie SUPU organizuje kwartalne spotkania członkowskie, na które zaprasza również Polaków i inne mniejszości narodowe. W języku ukraińskim ukazuje się dziś w Republice Czeskiej kilka czasopism, m.in. ilustrowany kwartalnik „Porohy", grecko-katolicki miesięcznik wyznaniowy „Jedynym sercem" i ostrawski kwartalnik „Ostrawska Proswita". Działa też Stowarzyszenie Czechów z Wołynia i Ich Przyjaciół, które wydało książkę „Ukrajinci v Čechách a na Moravě". Autor publikacji, Bohdan Zilynskyj, przedstawia w skrócie historię mniejszości ukraińskiej na ziemiach czeskich; najwięcej miejsca poświęca okresowi 1914-1948, kiedy życie kulturalno-oświatowe mniejszości ukraińskiej był najbogatsze.

Ukraińsko-Rusińska Sekcja Narodowa działa w ramach ruchu politycznego mniejszości narodowych w RC „Coexistentia".

TADEUSZ TOMAN

Fot. archiwum „Coexistentii"

Vasil Vanik (z prawej), przewodniczący Ukraińsko-Rusińskiej Sekcji Narodowej Ruchu Politycznego „Coexistentia" i przewodniczący ostrawskiej organizacji Stowarzyszenia Ukraińców i Sympatyków Ukrainy, oraz Tadeusz Toman, sekretarz Rady Wykonawczej Ruchu Politycznego „Coexistentia" podczas obrad Rady Wykonawczej Ruchu.

Fot. CZESŁAW GAMROT

O kaplicy w Ropicy

Kaplica na cmentarzu ewangelickim w Ropicy należy do zboru Śląskiego Kościoła Ewangelickiego Na Niwach w Cz. Cieszynie. Akt erekcyjny miał miejsce w roku 1929, natomiast 16 czerwca 1930 odbyła się uroczystość poświęcenia kaplicy. Przeprowadził ją pastor trzyniecki **Oskar Michejda**. Inicjatorem budowy był pierwszy pastor czeskocieszyńskiego zboru **Józef Berger**, który po śmierci spoczął wspólnie ze swą rodziną na ropickim cmentarzu. Miejsce ostatniego spoczynku założono zanim zapadła decyzja o budowie kaplicy. Teren pod cmentarz ofiarowali rolnicy. Po śmierci darczyńcy pogrzebani zostali w swej ziemi. W wieży znajdują się trzy dzwony opatrzone cytatami biblijnymi.

(cg)

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ POLSKIEJ KSIĄŻKI I »GŁOS LUDU« ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

»Książka Zaolzia«

Ze względu na awarię serwera głosowanie w ankiecie Książka Zaolzia na stronach internetowych *www.publikacja.rkka.cz* zostaje przedłużone do 7 grudnia br. Za problemy techniczne przepraszamy.

NA BARBÓRKĘ Z ORKIESTRĄ DĘTĄ »MÁJOVÁK«

Jest w nich jakaś siła!

Choć niewielu jest już wśród nich pracowników kopalni, występują w mundurach. Potrafią zagrać niemal wszystko. Koncertują tradycyjnie na uroczystościach górniczych w mieście i okolicy, w czasie zabaw organizowanych przez miasto, a także Miejski Komitet PZKO. Co roku uświetniają „Maj nad Olzą". Od wielu lat zajmują czołowe lokaty w przeglądach orkiestr dętych tak w kraju, jak i za granicą. Pomimo wzlotów i upadków w niemal stuletniej historii działalności orkiestra na trwałe wrosła w pejzaż kulturalny naszego regionu.

„Májovák" należy do najstarszych orkiestr dętych w republice. Początki orkiestry sięgają 1908 roku. Wtedy to bowiem przy kopalni „Gabriel" skrzyknęło się 13–16 osób muzykujących na różnych uroczystościach górniczych, ślubach, pogrzebach, świętach kościelnych. Rozmachu nabiera orkiestra na początku lat czterdziestych, kiedy to kapelmistrzostwo obejmuje **Viktor Bystroň** oraz w latach sześćdziesiątych, kiedy pałeczkę dyrygenta przejmuje jego syn **Milan**. Im zawdzięczają muzycy pierwsze wyjazdy za granicę, udział w festiwalach oraz nagraniach dla radia, a także uzupełnienie składu orkiestry o nowe instrumenty – saksofon, obój i fagot.

W roku 1982 pałeczkę kapelmistrza przejmuje **Karol Bria**, utalentowany muzyk zawodowy. Wraz z nim rośnie prestiż oraz poziom orkiestry. Do sukcesów, jak podkreślają zgodnie muzycy, przyczynił się także ówczesny dyrektor kopalni „1 Maja" (później „Darków") **Jan Raszka**, wielki entuzjasta orkiestry, ale także największy jej sponsor. Z nostalgią wspomina dyrektora pan Milan. – *Nie mieliśmy wtedy żadnych problemów finansowych. Wspierał on nie tylko nasze wyjazdy, ale także za jego „dyrektorowania" nie mieliśmy kłopotów z zakupem garniturów czy instrumentów. Pamiętam nawet, że to właśnie on zdobył dla nas w Polsce przepiękne pióropusze na górnicze czapki. Tak było do roku 1990, kiedy kopalnia przestała finansować orkiestrę.*

Zmiana warunków ekonomicznych w 1990 roku w niebywałej mierze dotknęła „Májovák". Z orkiestry odchodzi wielu jej członków. Z 70 osób zostaje ich tylko 30. Dopiero w dwa lata później Rada Nadzorcza przekonuje Milana Bystroňa, by ponownie objął stanowisko kapelmistrza. „Nowy" rozdział historii orkiestry datuje się od kwietnia 1993 roku.

Obecnie orkiestra dęta działa pod auspicjami Stowarzyszenia Obywatelskiego. Liczy ponownie 70 członków. Pałeczkę dyrygenta trzyma do tej pory wnuk Viktora i syn Milana – **Jiří Bystroň**.

– *W ciągu roku przygotowujemy kilka utworów, w tym także utwory symfoniczne w transkrypcji na orkiestrę dętą. Przede wszystkim jednak gramy kompozycje czeskich autorów* – mówi M. Bystroň. – *Spotykamy się na próbach raz lub dwa razy w tygodniu. Nie mamy ulubionych utworów, choć potrafimy wykonać prawie wszystko. Gramy muzykę marszową, klasyczną, rozrywkową, filmową, sakralną. Jeszcze tylko disco polo nie graliśmy. Ale jakby była taka potrzeba... W repertuarze mamy kompozycje W.A. Mozarta, A. Chaczaturiana, G. Gershwina, J. Brahmsa, B. Smetany, J. Ježka, a także tradycyjne pieśni górnicze.*

Na stałe orkiestra współpracuje z wybitnymi wokalistami, m.in. **Věrą Šabacką, Romaną Schwarzovą, Evženem Drobkiem**. Śpiewała też z orkiestrą **Halina Kubeczka**, długoletnia solistka Operetki Teatru Państwowego w Ostrawie.

Przekrój wiekowy muzyków jest duży, od 16 do 79 lat. W „Májováku" wyrosło już kilka pokoleń z rodzin pochodzących np. z Orłowej, Karwiny, Hawierzowa, Pietwałdu, Suchej.

Jednym z najstarszych muzyków jest 79–letni **Jaroslav Janas.** Zanim w roku 1972 trafił do orkiestry, prowadził zespół muzyczny w Pietwałdzie. Gra na klarnecie i saksofonie. – *Zawsze lubiłem orkiestry dęte, więc nie musiano mnie zbytnio namawiać, by zostać jej członkiem. Będę grać, dopóki mi sił i „oddechu" starczy. Próby i występy są dla mnie relaksem, a coraz młodszy zespół dodaje mi sił i radości z życia.*

18–letnia **Katarzyna Mazačová** jest studentką ostatniego roku na Konserwatorium im. L. Janáčka w Ostrawie. – *W „Májováku" gram od kilku lat. Być w takim zespole, to dla mnie przede wszystkim duże doświadczenie i praktyka. A kiedy w dodatku jest się wśród przyjaznych ludzi, to o czym tu więcej marzyć...*

Fot. archiwum orkiestry

„Májovák" podczas koncertu we wrześniu w Trenczynie. Muzykom towarzyszyły karwińskie mażoretki z zespołu „Świetliki".

Orkiestra utrzymuje się z własnych składek oraz darów sponsorskich. Mimo trudności finansowych związanych z koniecznym zakupem nowych instrumentów i akcesoriów czy mundurów, muzycy nie zaprzestali społecznej działalności artystycznej. Zasługa to również karwińskiego ratusza. Za symboliczną koronę miasto wydzierżawiło orkiestrze były budynek ośrodka kultury w Karwinie Darkowie. Dotuje również niektóre imprezy, które znalazły się w planach orkiestry na konkretny rok. – *Nie mogliśmy zostawić ich na lodzie. Od lat przecież „Májovák" przynosi nam chlubę reprezentując Karwinę w innych miastach kraju oraz za granicą* – mówi wiceprezydent miasta, **Gabriela Mrózek.** – *Orkiestra maksymalnie wychodzi nam także na rękę występując podczas różnych miejskich uroczystości.*

Przez lata wytężonej pracy orkiestra odnotowała szereg znaczących sukcesów artystycznych. Do najważniejszych należą m.in.: 1. miejsce w Światowym Konkursie Orkiestr Dętych w Kerkrade (Holandia, r. 1989), szereg wyróżnień, pucharów i medali zdobytych na festiwalach w Polsce, m.in. w Gdańsku, Tychach i Rybniku oraz w Niemczech, Belgii, Słowenii i na Słowacji. Orkiestra występuje w radiu, w telewizji, nagrała także kilka kaset i płyt CD; na ostatnią, która ukaże się jeszcze w tym roku, złożyły się utwory, które grane są tak podczas oficjalnych akademii, jak i najbardziej ulubione kawałki. W ciągu roku „Májovák" daje 14–16 koncertów. W grudniu np. występować będzie na Barbórce w Rybniku, a rok 2006 rozpocznie noworocznym koncertem w karwińskim Domu Kultury.

WANDA KULA

Karwińska orkiestra dęta przygotowuje się do barbórkowego koncertu, który da w Rybniku.

Fot. MARTIN PRZYBYLA

Kantor w Księgarni Piastowski

W Galerii nad Księgarnią Piastowską w Cieszynie trwa wystawa fotografii **Zdeňka Kantora**, członka Zaolziańskiego Towarzystwa Fotograficznego.

Autor, urodzony w 1952 r. w Cz. Cieszynie, fotografią interesuje się od wczesnej młodości. W ostatnich latach z coraz większą pasją. Od 2004 r. jest członkiem Zaolziańskiego Towarzystwa Fotograficznego. Jego działalność w Towarzystwie jest bardzo widoczna, bierze udział w wystawach zbiorowych ZTF, w plenerach, uczestniczy w spotkaniach z zaprzyjaźnionym Cieszyńskim Towarzystwem Fotograficznym.

Na wystawie przedstawia około 50 zdjęć pochodzących z ostat dwu lat twórczości. Dominuja tematem jest pejzaż. Kantor pre tuje widzowi swoje spojrzenie krajobraz Beskidu Cieszyńskie Słowackiego. Na tych w wię ści kolorowych, bardzo precyz opracowanych technicznie zdjęc uwidacznia się zdolność fotogr uchwycić otaczającą nas rzecz stość, przyrodę. Wystawa ta to poszukiwań twórczych, poszuk bardzo udanych. Prace Zdeňka tora (na zdjęciu) w Galerii nad garnią Piastowską oglądać możn końca roku.

ADAM S

Nowości Płytowe

Skalpel »Konfusion« (2005

Chłopcy ze Skalpela na pewno nie lubią leżakować. Nie tak dawno pisałem o ich pierwszej płycie, która została wydana w angielskiej wytwórni Ninja Tunes i od razu zyskała miano przeboju na scenie pogranicza jazzu i elektroniki. W tym roku światło świata ujrzały od razu dwa krążki – druga płyta kapeli „Konfusion" oraz dołączony do niej zbiór remiksów „1958 Breaks".

Remiksy utworów z pierwszej płyty bardzo się udały – co wcale nie jest sprawą oczywistą. Płyta jest o wiele bardziej żywa i taneczna niż pierwowzór, zanosi odłamki oryginalnych kompozycji na rubieże nowoczesnej muzyki, ry latynoskich, muzyki house czy nawet aranżacji na miarę ścieżki filmowej

Nie oznacza to wca twórczość zespołu mi być w surowej formie na czy nieżyciowa. wie ze Skalpela po p pozostają wierni k niom, czego nowa płyt wyśmienitym dowode porównaniu z pierw krążkiem autorzy wyl się nawet jeszcze wi dawką puryzmu jazzo – pomimo bardzo now snych „zagrań" przez czas oglądają się w wyławiają perełki ko zycyjne i aranżacyjne z najgłębszych pokładów historii polskiego jazzu.

Wyjątkowe nagranie, którego wypada słuchać w skupieniu – na mor nych falach perkusji i kontrabasu prześlizgują się linie melodyczne łk trąbki (zawodzącej w tytułowym utworze płyty w prawie orientalnej ko cji), przewija się klasyczny skład instrumentów akustycznych i elektrof nych, lekko tylko podkolorowany elektronicznymi dźwiękami.

Nie muszę chyba dodawać, że formacja Skalpel dawno już wyszła daleko za nasze skromne progi i osiadła bezpiecznie na wysokości czołowych kapel gatunku. Jednak cuda się zdarzają. Pozostaje tylko czekać, aż chłopcy podjadą trochę na południe a potem gnać na złamanie karku na ich koncert. Pod sceną spotkają się pryszczate wyrostki ze słuchawkami discmana na szyi ze stadkiem siwiejących jazzmanów starej daty. Ta muzyka pokonuje granice.

DAREK JEDZOK

W DOMU WYCHOWYWAŁ SIĘ PO NIEMIECKU, SERCEM I CZYNEM BYŁ WIELKIM POLAKIEM

Kim był Fryderyk Kretschmann?

Rocznicę, tuż przed Świętem Zmarłych staraniem Zarządu Głównego Macierzy Szkolnej w RC oraz jej Kół terenowych działających przy polskich szkołach w Cz. Cieszynie, Jabłonkowie i Mostach k. Jabłonkowa, a także dalszych krewnych zmarłego został odnowiony grób Fryderyka Kretschmanna, wybitnego krzewiciela polskości na Śląsku Cieszyńskim, zasługującego na pamięć nauczyciela oraz działacza Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji.

Kim był Fryderyk Kretschmann, że kiedy zmarł w 1937 roku, nowo wybudowany wówczas Hotel „Polonia" (dziś „Piast") w Cieszynie przez kilka dni okryty był kirem, a jego pogrzeb na cmentarz komunalny w Cieszynie, gdzie spoczywała już jego żona, był *wielki i uroczysty*? Co sprawiło, że jeszcze dwa miesiące po nim na jego nagrobku można było odczytać najwyżej: „ś.p. / ...DERYK KRETSCHMANN, / ...ktor szkoły wydziałowej w Č.Těšíně / ...nor. Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji"? I czy może gdyby był pochowany na Zaolziu, lepiej by o nim pamiętano?

Fryderyk Kretschmann urodził się w 1859 r. w Orłowej w niemieckiej rodzinie, która sprowadziła się na Śląsk z Małopolski. Do szkoły realnej uczęszczał w Jarosławiu i we Lwowie, później do niemieckiego seminarium nauczycielskiego w Cieszynie. Pracę nauczycielską podjął najpierw w Jabłonkowie, a potem na krótko w Mostach koło Jabłonkowa.

Największą część swego życia, bo bez mała 40 lat (1882 – 1920) F. Kretshmann związał z Dąbrową w powiecie frysztackim. Dąbrowa należała do tych miejscowości, gdzie od szeregu lat toczyła się walka z naporem czeskim o rządy w gminie, o szkoły, o język nabożeństw w kościołach, o polskich inżynierów i dozorców na kopalniach. Dzieje szkoły dąbrowskiej były dla tych stosunków bardzo charakterystyczne, a Fryderyk Kretschmann trafił w sam środek tych tarć narodowościowych.

Szkoła dąbrowska była małoklasowa i utrakwistyczna. Utrzymywano w niej język morawski z niemieckim. Źródła czeskie wskazują na nauczyciela Bedřicha Kretschmanna, który w 1883 roku przekonał rodziców do zmiany profilu szkoły na polsko-niemiecki, co nie mogło być łatwe, gdyż wiązało się z wymianą „ślabikarzy" na podręczniki polskie. W 1884 roku szkoła otrzymała własny budynek koło kościoła, a w 1890 r. Fryderyk Kretschmann został jej dyrektorem. Jednocześnie wprowadzono do niej język czeski. W 1916 r. statystyka austriacka odnotowuje w Dąbrowie 3 szkoły podstawowe, a w nich 6 klas czeskich i 10 polskich. Warto dodać, że ok. 1900 r. w prawie 6-tys. Dąbrowie proporcje ludnościowe były takie, że na l Niemca przypadało 14 Czechów i 21 Polaków.

Przez prawie wszystkie te lata Fryderyk Kretschmann był w Dąbrowie pierwszą osobistością. Był nie tylko kierownikiem szkoły ludowej i organistą, lecz także sekretarzem gminy i zastępcą burmistrza, odpowiedzialnym za politykę gminną. Wielki wpływ na rozwój Dąbrowy wywierał zwłaszcza poprzez swoje osobiste wpływy w rządzie krajowym w Opawie. Z jego imieniem związane jest wybudowanie w Dąbrowie szkół ludowych polskiej i czeskiej, kościoła, okazałego budynku szkoły wydziałowej oraz remizy strażackiej. Fryderyk Kretschmann cieszył się tutaj wielką popularnością, jednocześnie uchodząc za wzór przełożonego. Kiedy w 1907 r. utworzono prywatną i pierwszą w Zagłębiu polską Szkołę Górniczą (Czesi mieli swoją już od 1874 r. w Morawskiej Ostrawie), jego zasługą została ona ulokowana w Dąbrowie, w budynku dotychczasowej gospody gminnej, a następnie w wybudowanym w 1910 r. budynku szkoły wydziałowej. Był też w 1911 r. współzałożycielem (obok inż. **Kiedronia**, również z Dąbrowy, późniejszego ministra przemysłu w niepodległej Polsce) „Ogniska Polskiego" w Orłowej, organizacji skupiającej głównie polskich inżynierów i techników. W tym samym czasie – na co pozwoliły mu właśnie zdobyte w Krakowie kwalifikacje – założył polską uzupełniającą szkołę przemysłową w Dąbrowie. Była to dokształcająca szkoła wieczorowa dla młodzieży rzemieślniczej i kupieckiej. Kretschmann otrzymał też nominację na inspektora szkół o takim profilu.

Wydaje się nieprawdopodobne, że ktoś o niemieckim pochodzeniu mógł tak angażować się w polskiej sprawie na tym terenie. Była to zapewne kwestia jego osobistej uczciwości. Wszak podobno i przez wrogów był *szanowany jako szlachetny przeciwnik*. **Jan Żebrok** (późniejszy prezes Macierzy Szkolnej – jej „polskiej" gałęzi) w swych wspomnieniach z czasu, kiedy był podwładnym Kretschmanna w Dąbrowie, pisze, że dyrektor, *choć prowadził swój dom raczej po niemiecku, stopniowo się „polonizował", do czego przyczyniło się w wielkiej mierze grono nauczycielskie.*

Dzięki swym niepospolitym zdolnościom stanął na czele ludności polskiej w Dąbrowie: jego zasługą jest kilkakrotne przeprowadzenie wyborów gminnych z korzyścią dla stronnictwa polskiego, poprzez poufne zebrania wyborców, uświadamianie niezdecydowanych, wysłuchiwanie życzeń i zażaleń, układanie list najwłaściwszych kandydatów itp. W swych wspomnieniach z Dąbrowy pisze J. Żebrok, że po jednym z polskich zwycięstw wyborczych w 1910 r. *jakiś czeski szowinista postrzelił Kretschmanna w nogę, na szczęście niegroźnie.*

Okres plebiscytowy nie oszczędził Fryderyka Kretschmanna, honorowego obywatela Dąbrowy i honorowego członka dąbrowskiej straży pożarnej. Ledwo zdołał ujść z życiem przed czeskimi bojówkarzami. Musiał zamieszkać w Cieszynie najpierw tylko na jakiś czas, a potem na stałe. Jako polski nauczyciel, musiał wówczas dokonać jeszcze jednego wyboru: przenieść się do Polski czy pozostać na Zaolziu?

Miał już wówczas 61 lat. Ostatnie 14 lat, które przeżył w Czeskim Cieszynie, związał z kontynuującą działalność Macierzy Szkolnej Księstwa Cieszyńskiego, Macierzą Szkolną w Czechosłowacji, odtąd najważniejszą polską organizacją na Zaolziu. Objął kierownictwo biura Macierzy i w tym charakterze służył jej przede wszystkim jako najlepszy znawca ustaw. Kiedy dzieciom, uczęszczającym do szkół w Cieszynie polskim, stawiano zbyt wiele przeszkód, przed Macierzą stanęło zadanie stworzenia i wybudowania dla nich własnej szkoły w Czeskim Cieszynie. Kretschmannowi powierzono jej kierownictwo. Obie szkoły, ludowa i wydziałowa, po wielu zabiegach i dzięki ofiarności całego polskiego społeczeństwa otrzymały w 1925 roku wspólny, nowoczesny budynek. Obiema Kretschmann kierował do 1929 r.

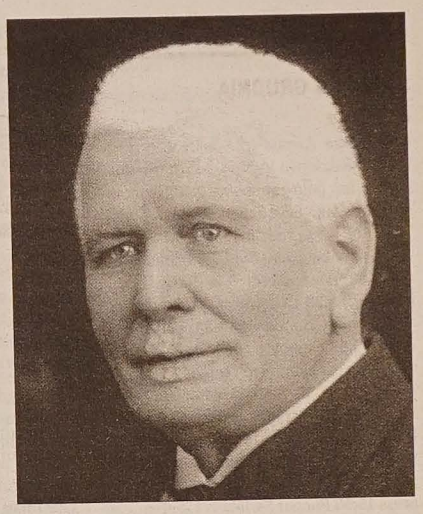

Fryderyk Kretschmann

Godzi się wspomnieć o jeszcze jednym polu aktywności Fryderyka Kretschmanna, uprawianym ze szczególnym zamiłowaniem i na Zaolziu mającym zawsze ogromne znaczenie – polu śpiewactwa. Już w Jabłonkowie założył chór męski, którym dyrygował; podobnie było przez wszystkie lata dąbrowskie, kiedy to założył i prowadził rozmaite miejscowe chóry – mieszany „Ognisko", kościelny katolicki oraz szkolne. Również w Czeskim Cieszynie założył w 1924 r. chór mieszany przy Kole Macierzy Szkolnej, a także katolicki chór kościelny, w którym pracował do końca życia. Do końca życia był też śpiewakiem w chórze Towarzystwa Nauczycieli Polskich w Czechosłowacji, którego był prezesem. W uznaniu zasług otrzymał najwyższą odznakę honorową Zjednoczenia Chórów Polskich w Warszawie. Z chwilą powstania Związku Polskich Chórów w Czechosłowacji uzyskał również jego odznakę honorową, przyznawaną tylko najbardziej zasłużonym działaczom śpiewaczym.

Także Macierz Szkolna nagrodziła jego działalność członkostwem honorowym w 1934 r., uznając, że wart jest stanąć w jednym szeregu z osobistościami tak zasłużonymi, jak ks. **Ignacy Świeży**, **Antoni Osuchowski**, **Henryk Sienkiewicz**, ks. **Józef Londzin** czy dr **Wacław Olszak**. Z nagrobka zresztą widać, które ze swych tytułów Fryderyk Kretschmann cenił najwyżej.

JAN BRANNY, BEATA SCHÖNWALD

NA KONCERCIE JUBILEUSZOWYM NIE ZABRAKNIE KOLĘDOWANIA

»Górole« świętują ćwierćwiecze

Zespół Regionalny „Górole" tańczy, śpiewa i doskonale bawi – nie tylko Zaolziaków – już 25 lat. Koncert jubileuszowy z tej okazji odbędzie się w niedzielę 18 grudnia o godz. 15.00 w trzynieckim Domu Kultury „Trisia". Zespół-jubilat zaprosi w tym dniu na scenę nie tylko swoich byłych członków, ale także zaprzyjaźnione zespoły. A że koncert odbywa się tuż przed świętami Bożego Narodzenia, w ostatnią niedzielę Adwentu, na pewno nie zabraknie też kolędowania.

– *Tancerzy, muzyków, śpiewaków przewinęło się przez nasz zespół za te 25 lat sporo, myślę, że około 200 osób* – mówi kierownik „Góroli", **Alojzy Martynek**. – *Oczywiście, nie wszyscy zatańczą na koncercie jubileuszowym, to byłoby niemożliwe. Na pewno jednak wielu starszych kolegów nas wspomoże.*

Wszystko zaczęło się w 1980 r. Trzeba jednak od razu powiedzieć, że „Górole" nie zaczynali od zera. Na początku był liczący kilka par zespół taneczny działający przy jabłonkowskim chórze męskim „Gorol". To właśnie z nim tancerze wyjechali w lipcu 1980 na Światowy Festiwal Polonijnych Zespołów Folklorystycznych do Rzeszowa. Tam zrodził się pomysł usamodzielnienia się i powołania do życia zespołu regionalnego z prawdziwego zdarzenia, starającego się prezentować folklor jak najbardziej autentyczny. Czyli „Górole".

– *Przyznam się, że mnie przy tym jeszcze wówczas nie było. Byłem w wojsku, skąd wróciłem dopiero jesienią 1981 r. Ale że znałem prawie wszystkich członków „Góroli", szybko udało im się mnie wciągnąć do zespołu* – wspomina Martynek. – *A na przełomie lat 80. i 90. stałem się nawet jego kierownikiem, którym jestem do dziś. Chociaż z powodu braku czasu coraz częściej wspomagają mnie młodsi koledzy.*

Zespół działał przy mosteckim MK PZKO, jego tancerzami byli przede wszystkim członkowie bardzo aktywnego wówczas miejscowego Klubu Młodych. Wkrótce dołączyli także zakochani w folklorze młodzi ludzie z innych podgórskich miejscowości, i nie tylko.

Pierwszym kierownikiem zespołu został **Andrzej Niedoba**, który – chociaż w swoim czasie pożegnał się z „Górolami" – do dziś działa na folklorystycznej scenie. Z początku był także choreografem, ale wkrótce udało się mosteczanom nawiązać współpracę z choreografem karwińskiego „Górnika", a później także „Błędowic", **Adamem Palowskim**. – *Ta współpraca rozpoczęła się bardzo wcześnie, bo kiedy dołączyłem w 1981 r. do „Góroli", Adam już przyjeżdżał na próby. Potem też – przy tańcach słowackich – przyjeżdżał na próby choreograf Janko Mračna z zespołu „Suszanie". Adam zaś współpracował z nami do drugiej połowy lat 90. Później się z nami pożegnał z powodu problemów zdrowotnych.*

„Górole" szybko zdobyli popularność nie tylko na Zaolziu. Często wyjeżdżali do Polski, m.in. na rzeszowskie festiwale. O tym, że zespół od początku reprezentował wysoki poziom, świadczy chociażby to, iż już w 1982 r. ze swoim programem „Na pasiónku" znalazł się wśród 10 najlepszych zespołów amatorskich z całej ówczesnej Czechosłowacji w finale Przeglądu Zespołów Folklorystycznych. W połowie lat 80. „Górole" nagrali też półgodzinny program dla ostrawskiej telewizji. Wyjazdy do Rzeszowa natomiast zaowocowały nawiązaniem trwającej do dziś przyjaźni z zespołem „Arcadanse" z francuskiego miasta Saint-Marcel. Za 17 lat współpracy z Francuzami „Górole" wyjeżdżali trzy razy do Francji, trzykrotnie przyjechał do nas „Arcadanse". Francuscy przyjaciele często też goszczą na Balach Gorolskich, których mostecki zespół jest współorganizatorem. Tak samo mosteczanie – chociaż dziś już w mniejszych grupkach – wyjeżdżają do Francji na jubileusze przyjaciół czy ot tak, z przyjacielską wizytą.

Tak było do końca lat 80. W tym czasie pożegnał się jednak z zespołem Andrzej Niedoba, a z nim wielu „weteranów", i zespół znalazł się w kryzysowej sytuacji. Ale tylko na krótki czas. Kierownictwo zespołu objął A. Martynek, który postanowił poszukać młodych tancerzy i muzyków. – *Znalazłem ich w jabłonkowskim zespole dziecięcym „Nowina"* – wspomina A. Martynek. – *Po ukończeniu szkoły podstawowej „nowiniorze" zaczęli przyjeżdżać na nasze próby. I to oni tworzyli trzon zespołu przez całe lata 90.*

Także lata 90. były dla „Góroli" okresem pełnym sukcesów. Powstają atrakcyjne programy – wymieńmy chociażby przygotowane na 15-lecie widowisko „Jak była Haniczka Janiczkowi przisóndzóno", „Cugym z Kóński do Mostów" czy „Miyszani owiec". Zespół nagrywał też rozchwytywane przez miłośników kasety i płyty kompaktowe (m.in. z kantyczkami Adama Sikory), a także kasetę wideo pn. „Gorolski rok w Beskidach Cieszyńskich". Sukcesami kończą się też występy na organizowanych w ramach Tygodnia Kultury Beskidzkiej Festiwalach Folkloru Górali Polskich w Żywcu. Tam zespół zdobywa w latach 1994 i 1998 srebrne i brązowe „Żywieckie Serca". „Górole" biorą też udział – i to z powodzeniem, zdobywając złote i srebrne „zbyrkadła" i ciupagi – na Międzynarodowym Festiwalu Ziem Górskich w Zakopanem (ostatnio stało się tak w 2002 r.).

Fot. JACEK SIKORA

„Górole" na Gorolskim Święcie w sierpniu 2004 r. Tym „żywym bucharem" przekuwa się „synka w chłopa".

Po koncercie jubileuszowym z okazji 20-lecia (2000 r.), na którym zespół m.in. przedstawił swoją... próbę, dochodzi do kolejnego kryzysu. Powodem jest ponownie ubytek tancerzy.

– *Nie jest znowu aż tak źle, spotykamy się na próbach, przygotowujemy ciekawe – nie tylko moim zdaniem – programy, chociażby „Tłoczyni kapusty". Nie możemy też narzekać na brak występów zarówno na Zaolziu, jak i w Polsce czy na Morawach* – mówi A. Martynek. – *Ale jest jednak gorzej niż dawniej. Tancerzy jest mniej – można z nich stworzyć najwyżej 8-9 par. A z tylu ludźmi trudno zrobić większy program. Miejmy jednak nadzieję, że będzie lepiej...*

Szefem kapeli zespołu jest obecnie **Radek Matuszny**. Natomiast Alojzego Martynka, który objął przed trzema laty stanowisko zastępcy wójta Mostów i ma mniej czasu na zajmowanie się zespołem, od kilku lat wspomaga **Marian Sikora**. To on jest też choreografem „Góroli" i przygotował scenariusz programu na koncert jubileuszowy. Będzie to widowisko pn. „Urodziny", oparte na ostatnim programie zespołu – „W gospodzie". Jak już wspominałem, „Górole" zaproszą na scenę także swoich starszych kolegów, którzy, podobno, przypomną nam m.in., jak się to kiedyś w karczmie przez stół skakało...

– *W drugiej części, bardziej świątecznej i wypełnionej kolędowaniem, poprosimy na scenę zaprzyjaźnione zespoły: „Olzę", „Oldrzychowice", „Suszan" oraz kapele „Nowina", „Polynica", „Wałasi" z Istebnej oraz „Polana" z Brna. Więcej ich być na scenie nie może, bo pogram trwałby do białego rana...* – stwierdził Martynek. Zdradził też, że podczas przerwy będzie można zajrzeć w foyer „Trisii" na tradycyjny świąteczny jarmark przygotowany przez wszystkie biorące udział w koncercie zespoły.

A co z biletami? Będą one kosztować 60 Kc, a można je od dziś zamawiać u aktualnych i byłych członków „Góroli" oraz członków innych wymienionych zespołów i kapel. Będą też do nabycia w przedsprzedaży w „Trisii" oraz Bibliotece Gminnej w Mostach.

JACEK SIKORA

Telewizja

SOBOTA 3 GRUDNIA

■ TVP 1

6.00 Nasza Ziemia (pr. dok.) **6.15** Światowe dziedzictwo kultury – Piza (pr. dok.) **6.35** Dzień dobry w sobotę **6.40** Ekonomika dla Kazika **6.50** Dzień dobry w sobotę **7.00** Rok w ogrodzie (mag.) **7.25** Dzień dobry w sobotę **7.50** Był taki dzień 3 grudnia **8.00** Wiadomości **8.15** Piosenkarnia (pr. muz.) **8.25** Cybermysz (pr. komputer.) **8.50** Ziarno (dla dzieci) **9.25** 5-10-15 (dla dzieci) **9.55** Scooby, gdzie jesteś? (s. anim.) **10.20** Szkoła złamanych serc (s.) **11.05** Re: akcja (s.) **11.35** SF symulator faktu (pr. nauk.) **12.05** Parapet (mag.) **12.20** Zdobywcy (s.) **12.55** Był taki dzień 3 grudnia **13.00** Wiadomości **13.10** Zazdrość (film pol.) **14.30** Quo vadis? (s.) **15.30** Teleexpress **15.50** Puchar Świata w Lillehammer **18.00** Sąsiedzi (s.) **18.25** Od przedszkola do Opola (pr. muz.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Góra Dantego (film USA) **22.10** Zagłada z głębin (film USA) **23.45** Około północy (pr. muz.) **0.05** Przodem do tyłu (film USA) **1.35** Sprawy rodzinne (film USA) **3.00** Był taki dzień 3 grudnia.

■ TVP 2

6.10 Prawdziwe przygody profesora Thompsona (s.) **6.35** Echa tygodnia **7.05** Spróbujmy razem (pr. public.) **7.30** Smak Europy (s.) **7.45** M jak miłość (s.) **8.35** Jesteś tym, co jesz (film dok.) **9.05** To nie jest koniec świata (s.) **9.25** List do świętego Mikołaja **9.30** Na dobre i na złe (s.) **10.20** List do świętego Mikołaja **10.25** Wielka gra (teleturniej) **11.20** Kręcioła, czyli rozkręcamy Orkiestrę **11.40** 30 ton! - lista przebojów **12.15** Kochanie, zmniejszyłem dzieciaki (film USA) **12.55** List do świętego Mikołaja **13.00** Na graniach granie... o graniu bajanie **14.00** Familiada (pr. rozryw.) **14.30** Złotopolscy (s.) **15.00** Wybierz Miss Świata 2005 **15.05** Mistrzostwa Świata Formacji Standardowych Elbląg 2005 **16.05** Pełną parą - Fatum **16.30** List do świętego Mikołaja **16.35** Pełną parą - Kryształowy jeleń **17.05** I Ty możesz zostać świętym Mikołajem - Reportaż z domu dziecka **17.15** Duże dzieci (pr. rozryw.) **18.25** Wybierz Miss Świata 2005 **19.00** Robbie Williams - koncert w Berlinie **19.55** Panorama flesz **20.00** Kraj się śmieje (pr. rozryw.) **20.55** Mój pierwszy raz **21.45** Słowo na niedzielę **22.40** Czas zabijania (film USA) **1.10** Opowieści z krypty - uczta wampirów (film USA).

■ TV KATOWICE

6.20 Gramy dla was **6.35** Wierzę, wątpię, szukam **7.00** Woldenberczycy (film dok.) **8.00** Ewangelia na dachach **8.45** Palce lizać - Poradnik kulinarny **9.00** Świat (mag.) **9.45** Przegląd gospodarczy **10.15** Eurinfo **10.45** Tygodnik Trójki **11.45** Wilcze dziecko (film niem.) **12.10** Panorama morza **12.45** Kowalski i Schmidt **13.10** Telenowyny **13.45** Muzyka łączy pokolenia - lista przebojów **14.35** Nieznane oblicza epoki rock and rolla (s.) **15.45** W blasku złota (sport) **16.00** Przegląd gospodarczy **16.45** Aktualności **16.47** Kartka z kalendarza **17.00** Spotkanie z folklorem **17.45** Regiony kultury **18.30** Sport transmisje **22.05** Sobotni magazyn sportowy **23.05** Tygodnik Trójki **23.50** Pamiętnik zabójcy (film USA).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) **7.30** Jesteśmy **8.00** Eureko ja to wiem **9.00** Hugo familijny **9.30** Bravo **10.00** Pasjonaci **10.30** Samo życie (s.) **13.30** Na ostrzu noża **14.00** Tango z aniołem (s.) **14.45** Słoneczny patrol (s.) **15.45** Wydarzenia **16.10** Jezioro marzeń (s.) **17.10** Granice strachu (pr. rozryw.) **18.15** Zakręcone (s.) **18.45** Wydarzenia **19.30** Nie jesteśmy aniołami (film USA) **21.50** Grasz, czy nie grasz (teleturniej) **23.15** Porachunki (s.) **1.25** Magazyn sportowy **3.25** Reebok Hip Hop.

■ TVC 1

6.20 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) **6.50** Bolek i Lolek (s. anim.) **7.00** Jaskiniowiec (s.) **7.25** My z końca świata (s.) **7.50** Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) **8.05** Jack wraca (film) **9.30** AZ-kwiz Junior (teleturniej) **10.00** Czy mnie zechcecie? (mag.) **10.20** Nasza wieś (mag.) **10.40** Program dla miłośników muzyki dętej **11.20** Szczęście domowe (mag.) **11.45** Informacje o programach TVC **12.00** Wiadomości **12.05** Tydzień w regionach **12.35** Auto Moto Revue (mag.) **13.05** Człowiek orkiestra (film fr.) **14.30** Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) **15.00** Oczarowanie (s.) **16.00** Historia Fanny Kemble (film USA) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości **18.05** Antologia czeskiego humoru **18.40** Informacje o programach TVC **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **20.00** Wieczorynka ma urodziny (pr. roz.) **21.25** Chicago (film USA) **23.20** Wiadomości **23.25** Bramki, punkty, sekundy **23.30** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **23.40** Przyjaciele (s.) **0.05** Rozmowy z zaświatami 2/2 (film USA) **1.30** Piękne kłamstwa (film niem.) **3.00** Niesamowity świat rekordów i ciekawostek.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Telewizyjny klub nie słyszących (mag.) **9.00** Kamera w podróży (s. dok.) **10.00** A orkiestra grała dalej (film USA) **12.15** Paszkwil (mag.) **12.45** Game Page (mag.) **13.05** Pomarańcza (mag.) **13.35** Norah Jones: Feels Like Home (koncert) **14.05** Adolf Loose (dok.) **14.30** Poszukiwacze wraków (s. dok.) **15.20** Zapomniane wyprawy (s. dok.) **15.50** Sportowcy świata (s. dok.) **16.45** Buly (mag.) **19.30** Euronews **20.00** Zapraszamy do teatru: Stawrogin to diabeł **22.15** Koniec sezonu w teatrze Krása (dok.) **23.15** Noc z Andělem **0.45** Wielka muzyka nocna **4.00** Telewizyjne piosenki **4.40** Groteski Ch. Chaplina **5.00** Mała muzyka poranna.

■ NOVA

5.50 Ferda (s.) **6.15** Cudowny świat Walta Disneya **7.10** Tom & Jerry (s. anim.) **7.40** Dzika karta (s.) **8.35** Nowa Podróżomania (mag.) **9.20** My wszyscy uczęszczający do szkoły (s.) **10.25** ESO (lista przeb.) **11.45** Big Brother - Na żywo (reality show) **12.00** Dzwońcie do TV Nova **12.30** Podróż poślubna (film czes.) **14.15** FC Baník Ostrava - SK Slavia Praha (piłka nożna) **16.35** JAG (s.) **17.30** Kapitan Ron (film USA) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** „Politické harašení" (pr. roz.) **21.20** Planeta małp (film USA) **23.40** Big Brother - Bez cenzury (reality show) **0.20** Mary Reilly (film USA) **2.10** Dzwońcie do TV Nova **3.20** Podróż poślubna (film czes.).

■ PRIMA

8.00 Dziennik natury (s. dok.) **8.30** Salon samochodowy **9.15** Łódź marzeń (s.) **11.00** t-music (pr. muz.) **12.00** VyVolení (reality show) **12.35** Ojciec Brown (s.) **14.25** Karate Kid (film USA) **16.50** Teść (film czes.) **18.30** VyVolení (reality show) **18.35** Prima TV **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla (mag. kul.) **19.50** VyVolení - Pojedynek (reality show) **22.00** Obcy - decydujące starcie (film USA) **0.30** VyVolení - Nocny show (reality show) **0.55** Prawo i bezprawie (s.) **1.40** Szybka wygrana **3.20** Corrina, Corrina (film USA).

NIEDZIELA 4 GRUDNIA

■ TVP 1

6.05 Tajemniczy świat ogrodów **6.25** W labiryncie **6.55** Był taki dzień 4 grudnia **7.00** Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach **7.55** Kucyki z Gwiezdnego Wzgórza (film ang.) **8.10** Domisie (s.) **8.30** Bajeczki Jedyneczki **8.40** Moja farma Gilbert w Peru **8.55** Czas na zabawę (film franc.) **9.10** Teleranek (mag.) **9.40** Songowanie na ekranie (j. ang.) **10.10** Królestwo Maciusia **10.40** Szkoła złamanych serc (s.) **11.25** Tydzień **11.55** Między ziemią a niebem (pr. public.) **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **12.50** Był taki dzień 4 grudnia **13.00** Wiadomości **13.10** Wywiad i opinie **13.35** Puchar Świata w Lillehammer **15.50** Ewolucja życia - Partnerzy i rywale **16.45** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** Warto kochać (s.) **18.10** SEJF - Subiektywny Express Jacka Fedorowicza **18.25** Okazja Safari (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Barbórka (film pol.) **21.35** Podejrzani (film USA) **23.20** Zabójcze tajemnice (film USA) **1.00** Piątek trzynastego VI - Jason żyje (film USA) **2.20** Był taki dzień 4 grudnia.

■ TVP 2

5.35 Złotopolscy **6.00** Prawdziwe przygody profesora Thompsona (s.) **6.25** Słowo na niedzielę **6.30** Stacyjka (s.) **7.25** Smak Europy **7.40** M jak miłość (s.) **8.30** Niesforne aniołki (film ang.) **9.00** Dzika Afryka - Sawanna (film ang.) **9.50** I Ty możesz zostać świętym Mikołajem **9.55** Animals (pr. dok.) **10.15** Wybierz Miss Świata 2005 **10.20** Oko w oko z potworami (film ang.) **11.15** I Ty możesz zostać świętym Mikołajem **11.25** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smaki źródeł Wisły **12.30** Przystanek praca **13.15** Królewska podróż po Nowej Zelandii (film USA) **14.00** Ojczyzna-polszczyzna **14.15** Organy są blisko Boga **14.35** Dobrą książkę wczoraj czytałem **15.00** Doktor z alpejskiej wioski (s.) **16.15** Miss Świata 2005 **16.50** Alergia na życie (mag.) **18.25** Wybierz Miss Świata 2005 **19.05** Jeden z dziesięciu **19.35** Gorączka **20.00** Panorama flesz **20.10** M jak miłość (s.) **21.10** Kochaj mnie (s.) **21.30** 997 (mag.) **22.20** Biznes **22.45** Warto rozmawiać **0.05** Nowojorscy gliniarze (s.) **1.35** Wieczór artystyczny - Muzyka **1.55** Cały Gdańsk jest sceną **2.40** Potępieni (pr. dok.).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was **7.12** Książki z górnej półki **7.50** Speed **8.45** Gość dnia **9.00** Magazyn majsterkowicza **9.55** Czy musiało tak być? - Promile śmierci **10.10** Telezakupy **10.45** Teleplotki **11.10** Gość dnia **11.45** Młodzież kontra **12.35** Uwierz w dokument (film dok.) **13.45** Włącz się - Przemoc seksualna **14.15** To jest temat **14.45** Regiony kultury **15.00** Od niedzieli do niedzieli **15.45** Magazyn majsterkowicza **16.15** Rozmowa dnia 16.47 Kartka z kalendarza **16.50** Energia przyszłości **17.05** W dobrym stylu **17.50** Nowa Europa **18.40** Raport z akcji **19.00** Drobne sprawy **19.10** Godzina z muzyką **19.35** Teatr entuzjastyczny **19.50** TV Katowice zaprasza **20.00** Telekurier **20.55** Echa dnia **22.15** To jest temat **23.05** Wilcze dziecko **23.30** Saga rodu Azeraków (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.55** TV market **7.10** Interwencja (mag.) **7.30** Bravo **8.00** Jerry (s. anim.) **8.30** Przyprawy (mag.) **9.10** Weekend (mag.) **10.00** Był sobie policjant (film czes.) **11.45** Big Brother - Na żywo (reality show) **12.00** Siódemka (pr. dys.) **13.00** Poradnik domowy **13.50** Most do serca (film niem.) **15.35** Zawodowcy (s.) **16.40** Miss World **17.10** Old Shatterhand (film niem.-jugosł.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Big Brother - Decyzja (reality show) **21.55** Odłamki (mag.) **22.25** TeleTele (pr. sat.) **23.10** Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **0.00** Rocky (film USA) **2.00** Strefa mroku (s.) **2.45** Najlepszy seks (s. erot.).

■ PRIMA

8.00 W lot po świecie (mag.) **9.00** Świat 2005 (mag.) **9.35** Uroczy człowiek (film czes.) **11.10** Niedzielny Receptariusz (mag.) **12.00** Komisarz Rex (s.) **13.00** Niedzielna partia (pr. dys.) **13.50** Moja dziewczyna (film USA) **15.50** Powódź: Szaleństwo (film USA) **17.40** Basen (s.) **18.45** VyVolení (reality show) **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla (mag. kul.) **19.50** VyVolení (reality show) **21.10** „Věřte - nevěřte" **22.15** Dementi (pr. roz.) **22.55** VyVolení - Nocny show (reality show) **23.35** Trzydzieści spraw majora Zemana (s.) **0.50** Szybka wygrana **2.30** Candy Club (s.).

PONIEDZIAŁEK 5 GRUDNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Moda na sukces (s.) **8.40** Listonosz Pat (s. anim.) **8.55** Bajeczki Jedyneczki **9.05** Budzik (dla dzieci) **9.35** Papirus (s.) **10.05** Zaginiony świat (film kanad.) **11.20** Rolnictwo na świecie (mag.) **11.35** Zielony biznes (mag.) **11.45** Agrobiznes **12.00** Wiadomości **12.10** Warto kochać (s.) **13.00** 41. Studencki Festiwal Piosenki **13.45** Tędy przeszła historia - Odbudowa Wrocławia **14.15** AAAabsolutnie każdą pracę **14.30** Re:akcja **15.00** Wiadomości **15.10** Popołudnie z Jedynką **15.20** Tele-Nowela - program o książkach **15.24** Popołudnie z Jedynką 15.28 Zwierzowiec (s.) **15.45** Mieszkać w Europie **16.00** Kuchnia z Okrasą **16.15** Był taki dzień 5 grudnia **16.25** Moda na sukces (s.) **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress 17.20 Polska z bocznej drogi **17.30** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.25** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Muza (film USA) **22.00** Boża podszewka II (film pol.) **23.00** Wiadomości **23.15** Prosto w oczy **23.30** Król koki (film USA) **1.05** Był taki dzień 5 grudnia **1.10** Kinematograf (pr. rozryw.) **1.35** Rozmowy nie zawsze dyplomatyczne **2.00** Płaskie jak deska (film kanad.).

■ TVP 2

5.55 Złotopolscy (s.) **6.25** 10 minut tylko dla siebie **6.35** Kto nas pokocha (festiwal) **7.25** Teletubisie (s. anim.) **7.55** Zmiennicy (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **11.10** M jak miłość (s.) **11.55** Wybierz Miss Świata 2005 **12.00** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smaki źródeł Wisły **12.30** Przystanek praca **13.15** Królewska podróż po Nowej Zelandii (film USA) **14.00** Ojczyzna-polszczyzna **14.15** Organy są blisko Boga **14.35** Dobrą książkę wczoraj czytałem **15.00** Doktor z alpejskiej wioski (s.) **16.15** Miss Świata 2005 **16.50** Alergia na życie (mag.) **18.25** Wybierz Miss Świata 2005 **19.05** Jeden z dziesięciu **19.35** Gorączka **20.00** Panorama flesz **20.10** M jak miłość (s.) **21.10** Kochaj mnie (s.) **21.30** 997 (mag.) **22.20** Biznes **22.45** Warto rozmawiać **0.05** Nowojorscy gliniarze (s.) **1.35** Wieczór artystyczny - Muzyka **1.55** Cały Gdańsk jest sceną **2.40** Potępieni (pr. dok.).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was **7.12** Książki z górnej półki **7.50** Speed **8.45** Gość dnia **9.00** Magazyn majsterkowicza **9.55** Czy musiało tak być? - Promile śmierci **10.10** Telezakupy **10.45** Teleplotki **11.10** Gość dnia **11.45** Młodzież kontra **12.35** Uwierz w dokument (film dok.) **13.45** Włącz się - Przemoc seksualna **14.15** To jest temat **14.45** Regiony kultury **15.00** Od niedzieli do niedzieli **15.45** Magazyn majsterkowicza **16.15** Rozmowa dnia 16.47 Kartka z kalendarza **16.50** Energia przyszłości **17.05** W dobrym stylu **17.50** Nowa Europa **18.40** Raport z akcji **19.00** Drobne sprawy **19.10** Godzina z muzyką **19.35** Teatr entuzjastyczny **19.50** TV Katowice zaprasza **20.00** Telekurier **20.55** Echa dnia **22.15** To jest temat **23.05** Wilcze dziecko **23.30** Saga rodu Azeraków (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.55** TV market **7.10** Interwencja (mag.) **7.30** Bravo **8.00** Zbuntowany anioł (s.) **9.00** Gra w ciemn **10.00** Daleko od noszy (s.) **10.30** Gras czy nie grasz (teleturniej) **11.50** Niezak zane reklamy **12.00** Zbuntowany anioł (s **13.00** Ja się zastrzelę (s.) **13.30** 13. post runek (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.4** Niezakazane reklamy **14.55** Tango z ani łem (s.) **15.45** Wydarzenia **16.10** Interwe cja **16.30** Świat według Bundych (s.) **17.0** Gra w ciemno **18.00** Pierwsza miłość (s **18.45** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s **20.15** Interwencja Extra **20.45** Leon z wodowiec (film franc.) **23.10** V.I.P. (s.) **0.** Biznes Wydarzenia **0.35** Bumerang **1.0** Nocne randki **2.00** Film fabularny **3.** Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Sezam otwórz się (dla dzieci) **9.00** AZ-kwiz J nior (teleturniej) **9.30** Bez ogródek (p publ.) **10.00** Wiadomości **10.05** His rie sław (s. dok.) **11.00** Oczarowanie **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w dor (mag.) **13.30** Bananowe rybki (talk sho **14.00** Wiadomości **14.05** Adresat T (mag.) **14.25** ABCD ekologii **14.30** poszukiwaniu czasu utraconego **14.** Antologia czeskiego humoru **15.30** Sin sonowie (s. anim.) **16.00** Wiadomo **16.05** Czarodziejskie przedszkole **16.** Gra o zielone (dla dzieci) **17.00** Chlo ki w akcji (pr. kulinarny) **17.30** AZ-kv (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.** Wiadomości regionalne **18.25** Czes głowy (s. dok.) **18.30** Niesamowity św rekordów i ciekawostek (mag.) **18.** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, progn za pogody, sport **20.00** Szpital na pery riach po 20 latach (s.) **21.10** Afryki czar dok.) **21.35** Reporterzy TVC (reporta **22.15** To może spotkać również Was dziecko (pr. cykl.) **22.30** Wydarzenia, mentarze **23.05** Prognoza pogody **23.** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Losow nie Szczęśliwej Dziesiątki **23.20** Wydz spraw zamkniętych (s.) **0.05** Oczarowa (s.) **1.00** Moda - Ekstrawagancja - Mani **1.25** Simpsonowie **1.50** Nasza wieś **2** AZ-kwiz **2.30** Nie mam pracy.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Dogryw (mag. sport.) **7.15** Śladami wina (s. d **7.45** Słowo świąteczne **7.50** Panorama **8** Telewizyjna szkoła **8.45** Geografia św **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11** AZ-kwiz (teleturniej) **11.55** Czeskie gło **12.00** Euronews **12.35** Kalendarium **12** Cisza Husáka (dok.) **14.15** Angielski najmłodszych **14.30** Zostawcie nam k lewnę (bajka) **15.30** Time out (mag. spo **17.45** Film o filmie Wallace i Gromit (d **17.55** Na moll (pr. muz.) **18.40** Nie m pracy (mag.) **19.00** Wiadomości w j ku migowym **19.05** Sportowe min **19.45** Historia ze smakiem (s. dok.) **20** Generał Charles de Gaulle (dok.) **20** Spostrzeżenia z zagranicy **21.00** Ser przedsiębiorcy (mag.) **21.30** Klub filmo Zbrodnie i wykroczenia (film USA) **23** Take 6 (koncert) **0.00** (Nie)znośna lekk Stodolní **1.00** Punkty spojrzenia **1.30** storia ze smakiem **1.45** Sportowe min **2.35** Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefa (s.) **9.35** Noc wilka (film USA) **11.25** radnik kulinarny **12.00** Strażnik Tel su (s.) **12.55** Sue Thomas: Agent FBI **13.55** Zawsze będę cię kochać (s.) **15** Bez śladu (s.) **15.55** „Pálí vám to?" (tele niej) **16.30** Zaryzykuj! (teleturniej) **17** Właśnie teraz **17.15** M.A.S.H. (s.) **17** Big Brother (reality show) **18.45** Ulica **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20** Kobra 11 (s.) **21.00** Zamiana żon (rea show) **22.15** Dziewczyny, dziewcz (film niem.) **0.00** Big Brother - Bez c zury (reality show) **0.35** Operacja N (film niem.).

■ PRIMA

8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) **8.55** S i jej miłość (s.) **9.50** Prima jazda **10.45** ry (s.) **11.55** Rewir Wolfa (s.) **12.55** Sza bez granic (pr. roz.) **14.00** Roseanne **14.35** Beverly Hills 90210 (s.) **15.30** C rodziejki (s.) **16.30** FK Teplice - SK Sig Olomouc (piłka nożna) **18.43** Wiadom regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Mi ty regionu **18.55** Prognoza pogody **19** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima c chla (mag. kul.) **19.50** VyVolení - wyd. s cjalne (reality show) **21.45** Pirania (f USA) **23.35** Mocne uderzenie (film U **1.20** Szybka wygrana **3.05** Nikita (s.).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w progra

Kronika Rodzinna

Z okazji niedawno ukończonych 80 lat życzenia zdrowia, szczęścia i zadowolenia naszej Najwspanialszej Siostrze, Mamusi, Babci i Prababci

pani LUDMILI BEREK

zamieszkałej w Bystrzycy nad Olzą, przesyłają najbliżsi. GL-658

Dnia 10. 11. 2005 obchodziłby swe 95. urodziny nasz Najdroższy Ojciec, Dziadek, Pradziadek, Teść i Wujek

śp. STANISŁAW MALCZYK

zaś 3. 12. 2005 mija trzecia bolesna rocznica śmierci mego Najdroższego Męża

śp. JANA ŠTIRBY

Wszystkim, którzy razem z nami poświęcą Im chwilę wspomnień, dziękuje żona z najbliższymi. RK-252

Ciężko się z Wami żegnało,
jeszcze trudniej bez Was być,
lecz miłość śmiercią się nie kończy,
w naszych sercach ciągle będziecie żyć.

Dnia 5. 12. 2005 mija 5. bolesna rocznica śmierci

śp. STANISŁAWA FLASZA

z Oldrzychowic. Równocześnie 19. 1. 2006 wspomnimy 14. rocznicę zgonu

śp. MARIANA FLASZA

Wszystkim, którzy Ich zachowali w swej pamięci, dziękujemy. Z żalem, miłością i wdzięcznością wspomina cała rodzina. AD-179

Dnia 5. 12. 2005 mija dziesiąta bolesna rocznica zgonu naszego Najdroższego

śp. inż. BOGUSŁAWA MATUSZKA

z Czeskiego Cieszyna. Z żalem w sercu, miłością i wdzięcznością wspominają i za chwilę cichej zadumy przyjaciołom dziękują najbliżsi. AD-173

Dziś, 3. 12. 2005 mija 15. rocznica śmierci

śp. EUGENIUSZA MORCINKA

z Cz. Cieszyna. O chwilę wspomnień proszą żona i córka z rodziną. GL-655

Bardzo nam Ciebie brakuje...

Dnia 4 grudnia 2004 odeszła od nas

EWA ZOLICH

nasza Ukochana Mama. Janek i Zosia z rodziną. RK-249

Dziękujemy wszystkim krewnym, znajomym, sąsiadom i kolegom, którzy przyszli pożegnać się z naszym Kochanym Mężem, Ojcem, Teściem, Dziadkiem, Bratem, Szwagrem, Wujkiem i Kuzynem

śp. EWALDEM WITALĄ

z Hawierzowa Suchej. Dziękujemy za wieńce, kwiaty oraz wyrazy współczucia. Chcemy także podziękować za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego mówcy panu mgr. Żabińskiemu. Słowa podziękowania kierujemy również do pani MUDr Janiny Krygiel za opiekę lekarską.

Zasmucona rodzina. AD-182

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 29. 11. 2005 zmarła nagle w wieku 75 lat nasza Ukochana Matka, Teściowa, Babcia, Prababcia, Szwagierka i Ciocia

śp. HELENA KAWULOKOWA

z domu Raszka, zamieszkała w Czeskim Cieszynie, Kysucká 10. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się we wtorek 6. 12. 2005 o godz. 13.00 z kościoła ewangelickiego Na Rozwoju w Czeskim Cieszynie na cmentarz ewangelicki w Żukowie Górnym.

W smutku pogrążona rodzina. AD-180

Zostańcie tu z Bogiem,
koniec mojej doli
i łzom się nie brońcie,
kiedy serce boli. H. Jasiczek

W głębokim żalu zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 30 listopada 2005 zmarł nagle w wieku 77 lat nasz Najdroższy Mąż, Ojciec, Dziadek, Teść, Wujek, Szwagier i Kuzyn

śp. JÓZEF ZUBER

zamieszkały w Lesznej Dolnej nr 30. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w poniedziałek 5 grudnia 2005 o godz. 14.30 z kościoła rzymskokatolickiego w Trzyńcu na miejscowy cmentarz. W smutku pogrążeni żona, syn i córka z rodziną. GL-664

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Valiant (3, 4, godz. 15.30, 17.45); 40-letni prawiczek (3–5, godz. 20.00; 5, godz. 17.45); **Reflex**: Człowiek ringu (3, 4, godz. 17.00, 20.00); Dom ciał wodzowych (5, godz. 17.00); Siła strachu (5, godz. 20.00); **Ex**: Goool (3, 4, godz. 19.00); **TRZYNIEC - Kosmos**: Harry Potter i Czara Ognia (3–5, godz. 14.30, 17.00); Klucz (3, 4, godz. 20.00); „Śílení" (5, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN - Central**: Zabiję Niksona (3, 4, godz. 17.00); Nie wracaj w te strony (3, godz. 19.00); Mój Nikifor (4, godz. 19.00); **HAWIERZÓW - Centrum**: Zebra z klasą (3–5, godz. 15.30); Jaskinia (3–5, godz. 17.45); Ślady strach (3–5, godz. 20.00); **CIESZYN - Piast**: Harry Potter i Czara Ognia (3–5, godz. 14.30, 17.15, 20.00); **BYSTRZYCA**: Garbi – super bryka (3, godz. 18.00); Charlie i fabryka czekolady (4, godz. 16.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po–pt: 19–19.15, nie: 18.30– 19.00.

Co w terenie

OLBRACHCICE – zarząd MK PZKO oraz Klub Kobiet urządzają dla dzieci w środę 7. 12. o godz. 16.00 w Domu PZKO „Spotkanie z Mikołajem".

▲ Klub Kobiet urządza „Mikołajowe Spotkanie" 8. 12. o godz. 15.00 w Domu PZKO. Należy przynieść mikołajowy prezencik wartości 40–50 Kc.

BOGUMIN – Klub Kobiet zaprasza na spotkanie przy kawie 6. 12. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

CZ. CIESZYN – Biblioteka Miejska przy ul. Havlíčka 6 zaprasza na spotkanie 6. 12. o godz. 17. O pobycie w Tajlandii opowie inż. Jerzy Pindór.

WĘDRYNIA – MK PZKO zaprasza na zebranie sprawozdawcze 4. 12. o godz. 15.00 do Czytelni. W programie występ dzieci przedszkola i uczniów szkoły oraz Mikołaj.

▲ Klub Seniora zaprasza na spotkanie 6. 12. o godz. 15.00 do Czytelni.

ŁYŻBICE WIEŚ – MK PZKO organizuje dla członków i sympatyków „Mikołaja" dla dorosłych 5. 12. od godz. 16.00 w świetlicy. Zgłoszenia przyjmuje inż. Huczała, tel.: 558 331 650. Prosimy o zabranie prezentu do wymiany w cenie 50 Kc.

CIERLICKO – dzieci przedszkola i szkoły zapraszają na występ pt. „Zimo, baw się razem z nami" 8. 12. o godz. 16.00 w szkole. W programie występ dzieci, sprzedaż polskiej książki, bufet domowy i sprzedaż prezentów świątecznych.

BYSTRZYCA – Klub Seniora przy MK PZKO zaprasza 7. 12. o godz. 16.00 na „Mikołajówkę" do Domu PZKO.

▲ **UWAGA ZMIANA!** – „Spotkanie Mikołajowe" Klubu Kobiet w Bystrzycy jest 5. 12. o godz. 16.00 w Domu PZKO.

BŁĘDOWICE – Klub Kobiet i Klub Seniora zaprasza na spotkanie 7. 12. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

UWAGA CHÓRZYŚCI PZŚ „HUTNIK"! – na ostatnie pożegnanie kolegi śp. Józefa Zubra spotkamy się 5. 12. o godz. 14.00 w kościele rzymskokatol. w Trzyńcu.

UWAGA BRATYSŁAWIANIE! – tradycyjna „Mikołajówka" absolwentów uczelni bratysławskich 9. 12. w Oldrzychowicach „Na fojstwiu", na którą zapraszają organizatorzy.

ZUS informuje

Przedstawiciele Wydziału Rent Czeskich O/ZUS w Nowym Sączu będą 8. 12. 2005 (czwartek) udzielać informacji zainteresowanym osobom pobierającym świadczenia polsko-czeskie.

Punkt Informacyjny czynny w godz. 11-15, pok. 24 (parter) Inspektoratu ZUS w Cieszynie przy ul. Bielskiej 29.

Koncerty

HAWIERZÓW BŁĘDOWICE – PSP w Błędowicach, MSz oraz MK PZKO zapraszają 10. 12. o godz. 16.00 do szkoły artystycznej (koło hotelu Merkur) na Koncert Świąteczny „Hej, kolęda, kolęda". W programie miejscowe zespoły oraz gościnnie B. Jonszta, A. Farana. Bilety do nabycia w szkole.

COLLEGIUM CANTICORUM – PChM zaprasza na Koncert Świąteczny 11. 12. o godz. 16.00 w odnowionym kościele ewangel. w Orłowej.

Oferty

PILNIE POSZUKUJĘ OSOBY do całodziennej opieki nad fizycznie niepełnosprawnym pacjentem zamieszkałym w Stonawie. Od 6.00 do 16.00, tylko w dni robocze, godziwa zapłata. Telefon kontaktowy: 731 560 127. GL-648

KOFOLA Sp. z o.o. POLSKA

w związku z dynamicznym rozwojem swoich struktur w Polsce

poszukuje kandydatów na stanowisko:

DYREKTOR FINANSOWY

Miejsce pracy: Kutno (woj. łódzkie), nr ref. : 16/DF/05

OCZEKIWANIA:

- ✓ Wykształcenie wyższe kierunkowe
- ✓ Doświadczenie na podobnym stanowisku, najlepiej w firmie produkcyjnej
- ✓ Znajomość zagadnień finansowych i księgowych
- ✓ Doświadczenie w budżetowaniu (przygotowanie, analiza)
- ✓ Doświadczenie w planowaniu finansowym, raportowaniu wyników (bilansy, cash flow, przygotowanie planów budżetowych, deklaracji rozliczeniowych, analizowanie okresowych raportów o sytuacji finansowej firmy)
- ✓ Bardzo dobre umiejętności interpersonalne
- ✓ Umiejętności planistyczne i analityczne, wysoki poziom odpowiedzialności
- ✓ Dobra znajomość oprogramowania finansowo-księgowego
- ✓ Znajomość j. polskiego
- ✓ Znajomość języka angielskiego

Aplikacje CV + list motywacyjny + zdjęcie (wraz z nr. ref.: 16/DF/05) prosimy przesyłać na adres: *m.luszczynska@kofola.cz*

bądź: **Kofola Sp.z o.o. Ul. Wschodnia 5 99-300 Kutno** *www.kofola.pl*

GL-654

Spółka Handlowa Kania CZ, s.r.o., z siedzibą we Frydku-Mistku,

importer towarów elektronicznych, gadżetów reklamowych i artykułów sportowych

zatrudni

ANALITYKA RYNKU

Wymagania:

- wykształcenie wyższe
- doświadczenie dodatkowym atutem
- znajomość j. polskiego w słowie i piśmie
- prawo jazdy kat. B
- umiejętność profesjonalnego posługiwania się komputerem (Excel, Word)
- mile widziana znajomość j. angielskiego
- czasowa niezależność
- dyspozycyjność, sumienność i pracowitość

Oferujemy:

- miejsce pracy we Frydku-Mistku
- pracę w firmie o ugruntowanej pozycji na rynku
- atrakcyjne warunki wynagrodzenia
- możliwość podnoszenia kwalifikacji i rozwoju zawodowego

Praca od zaraz

Odpowiedzi wraz z CV należy przesyłać na adres: *kania.cz@kania.cz*

GL-644

realitní kancelář FLASH real, s.r.o.

Staroměstská 583, Trzyniec

(naprzeciwko restauracji "Stará záchytka") **Filia: Cz. Cieszyn, ul. Čapkova 10**

Tel. 558 32 62 98

Mieszkania Cieszyn 775 077 924

2+1, ul. Hrabinská	325 000,- Kč
2+1, ul. Slezská	360 000,- Kč
3+1, ul. Okružní	350 000,- Kč
3+1, ul. Mládežnická	355 000,- Kč
3+1, ul. Slezská	440 000,- Kč
3+1, ul. Kopernikova	500 000,- Kč
4+1, ul. Časlavská	330 000,- Kč
4+1, ul. Polní	395 000,- Kč

Mieszkania Trzyniec 775 077 923

1+1, ul. Kopernikova	335 000,- Kč
1+1, ul. Kopernikova	415 000,- Kč
3+1, ul. Dukelská	575 000,- Kč
3+1, ul. Sosnová	599 900,- Kč
3+1, ul. Slezská	650 000,- Kč
3+1, ul. Beskydská	725 000,- Kč
3+1, ul. Polní	775 000,- Kč
4+1, ul. Habrova	580 000,- Kč

Bud.parcele - 775 077 034

Olbrachcice 3 700 m²	95,-Kč/m²
Šmilovice 6 290 m²	85,- Kč/m²
Leszna Dolna 6000 m²	110,-Kč/m²
Trzyniec Podlesie 800 m²	130 000,- Kč
Wędrynia 5 000 m²	120,- Kč/m²

Dom rodzinny 777 077 034

Trzyniec 2x 2,5+1	1 880 000,- Kč
Trzyniec 4+1+garaż	2 100 000,- Kč
Wędrynia 4+2	2 200 000,- Kč

Mieszkania 777 077 031

DR Jabłonków	420 000,- Kč
Nawsie 4+1+garaż	1 290 000,- Kč
DR Jabłonków	2 100 000,- Kč
Łomna Górna 2x 2+1	1 290 000,- Kč
Łomna Dolna 2x 3+1	1 760 000,- Kč
Parcela Piosek	do uzgodnienia

SPRZEDAMY PARCELE W CZESKIM CIESZYNIE. 775 077 924

Duża zniżka !!!
2 180 000,- Kč
RZEKA
Nowy dom rodzinny 7+2+garaż. Parcela 1 100 m².
Tel.:777 077 034

790 000,- Kč
Cz. CIESZYN
Starszy dom rodzinny 2+1. Spokojna okolica.
Tel.: 777 077 034

DUŻA ZNIŻKA !!!
1 590 000,- Kč
Trzyniec - NIEBORY
Dom rodzinny 2x 4+1+garaż. Parcela 1 043 m².
Tel.: 777 077 034

Duża zniżka !!!
2 100 000- Kč
Trzyniec KAMIONKA
Dom rodzinny 4+1+garaż. Parcela 800 m².
Tel.: 777 077 034

Duża zniżka !!!
1 550 000,- Kč
TRZYNIEC GUTY
Nowy dom rodzinny 3+1. Włącznie z wyposażeniem.
Tel.: 777 077 034

1 800 000,- Kč + mieszkanie
Cz. CIESZYN
Dom rodzinny 4+1+garaż. Po rekonstrukcji. 1 677 m².
Tel.: 777 077 034

Duża zniżka
2 200 000,- Kč
CZ. CIESZYN
Willa 6+1 z 30-tych lat. Po rekonstrukcji.
Tel.: 777 077 034

1 450 000,- Kč
TRZYNIEC
Dom rodzinny 5+1+ garaż. Spokojna okolica.
Tel.: 777 077 034

1 650 000,- Kč
BYSTRZYCA
Starszy dom rodzinny i dom komercyjny 5+1.
Tel.: 777 077 034

Aktualna oferta ponad 400 nieruchomości na stronach **www.flash-reality.cz**

GL-160

GARAŻ – SPRZEDAM Cz. Cieszyn, Nová Tovární. Inf. tel.: 558 736 513. GL–660

SPRZEDAM GARAŻ w Karwinie Nowym Mieście nr 228 pod byłym przedszkolem (obecnie fa Dakol), obok studnia. Tel.: 596 316 419. GL–661

„PO NASZYMU PIESZO I NA SKRZIDŁACH" zbiór opowiadań i wierszy Anieli Kupiec można zakupić w domu autorki w Nydku nr 79. Przy odbiorze ponad 10 sztuk – Koła PZKO, szkoły lub grupy prywatne – darmowa dostawa na umówione miejsce. Zamówienia 605 780 982 komórka.GL–662

KUPIMY MIESZKANIE SPÓŁDZIELCZE 2+1 w Trzyńcu – Taras, z windą i balkonem. Oczekujemy SMS z ceną na 604 979 191 lub 558 323 445, przedzwonimy. AD–181

RADIAN OFERUJE PRACĘ W AGENCJI REKLAMOWEJ. Więcej informacji na www.radian.cz GL–659

NOTARIUSZ

JUDr. Ivo KUCHAŘÍK

oznajmia, że jego

BIURO NOTARIALNE zagaiło działalność

w siedzibie:

Trzyniec Taras
nám. Svobody 528
budynek OD MOND

kontakt:
telefon i fax: 558 628 318
e-mail:
kucharik.notar@telecom.cz

HY-028

głos LUDU ♦ Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. ♦ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn 737 01 ♦ Redaktor naczelny Beata Schönwald ♦ Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, red. sportowy: 596 612 346, e-mail: *info@glosludu.cz* ♦ Oddział redakcji: ul. Novinářská 3, Ostrawa 709 29, tel. 597 450 252, e-mail: *glosludu@volny.cz* ♦ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty. ♦ Dostawę prenumeratorom prowadzi spółka Mediaservis, s.r.o., Abocentrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, Brno 659 51; zamówienia – tel: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: *abocentrum@mediaservis.cz*; reklamacje – tel.: 800 800 890 ♦ Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o. ♦ Druk: Ringier Print, s.r.o., Ostrawa ♦ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania. ♦ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212-4222 ♦

Księgarnia Wirthualna

DARIUSZ ROSSOWSKI –
»Cicha noc. Kolędy w układzie na fortepian«

Wyd. „Grupa A5". Zbiór kolęd (z tekstami) w nowym interesującym opracowaniu na fortepian. Strony ozdobione są czarno-białymi reprodukcjami fragmentów malowideł dawnych mistrzów. Niektóre teksty podane są również w wersji obcojęzycznej (łacińskiej i angielskiej), a tytułowa „Cicha noc" – aż w ośmiu językach (polskim, angielskim, włoskim, łacińskim, szwedzkim, hiszpańskim, francuskim i rosyjskim). Kolędy można grać różnie – zależnie od nastroju, wymogów czasu, charakteru miejsca, a nawet okresu życia, który właśnie przechodzimy. Podobnie bogaty i wielowymiarowy jest sens samych świąt Bożego Narodzenia. Autor pisze, iż przygotowując fortepianowy układ kilkunastu najbardziej popularnych kolęd, pragnął „uchwycić tę wielość nastrojów, a przede wszystkim odkryć tkwiącą w tych modlitewnych melodiach nutę tajemnicy".

URSULA RITTER –
»Dekoracje na święta Bożego Narodzenia«

Wyd. „Jedność dla dzieci". Świąteczne dekoracje z papieru, piękne i zarazem łatwe w wykonaniu również dla dzieci, przyjemność wspólnej pracy dla całej rodziny. Śnieżki zatańczą w oknach, piękne gwiazdy ozdobią świąteczny stół, św. Mikołaj i niedźwiadek upiększą opakowania na prezenty, na choince zawisną dzwoneczki, a uzupełnią to kartki i zawieszki na prezenty. Takimi cudami z kolorowego papieru będą oczarowane wszystkie maluchy. Książka zawiera także arkusze ze wzorami do kopiowania.

Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka 7 w Cz. Cieszynie. **(kor)**

Krzyżówka

Poziomo: 1. kwiat muszkatołowy 5. wzstawność przesadna 9. 24 godziny 11. ważne dla oskarżonego 12. ... vita – film Felliniego 13. groźba dana królowi 14. dostojnik muzułmański 15. Bambino na patyku 16. „żegnaj" po włosku 17. rodzaj zamszu 18. góry w Azji Środkowej 19. Niemca nie chciała 20. ocena w indeksie 21. prowansalska pieśń taneczna 24. tło pod tekstem **27. ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (książka Hanny Ożogowskiej) 34. postacie sceniczne tworzy 35. zamek błyskawiczny 36. ciekły metal 37. Stefan, pisarz austriacki 38. Allan Poe 39. na piwku 40. starożytna nazwa żyznej równiny Beocji 41. wilk syty, a ona cała 42. po bułgarsku wiersze pisał 43. drugie po pierwszym 44. nauka mu nie pachnie 45. obszar do wypasu bydła wokół osiedli w Ameryce Łacińskiej. 46. czerwone na Monte Cassino 47. El...y 48. używany dawniej strug ciesielski.

Pionowo: 1. zdziczały koń z prerii 2. beza lub ptyś 3. kołczan 4. wyspa w Archipelagu Filipińskim 5. warzy jasne pełne 6. antresola 7. chorwacki Bałtyk 8. we wschodniej Hiszpanii leży 9. Indianin Ameryki Północnej 10. pobudzenie receptorów wywoła 22. węglowodór aromatyczny 23. kierunek wskaże 25. wyspa z Reykjavikiem 26. z bykami walczy 28. wiśni odmiana 29. acani 30. Białogród nad Dniestrem 31. naręczny chronometr 32. w Kabulu mieszka 33. z lilijką na czapce. **Opr. JO**

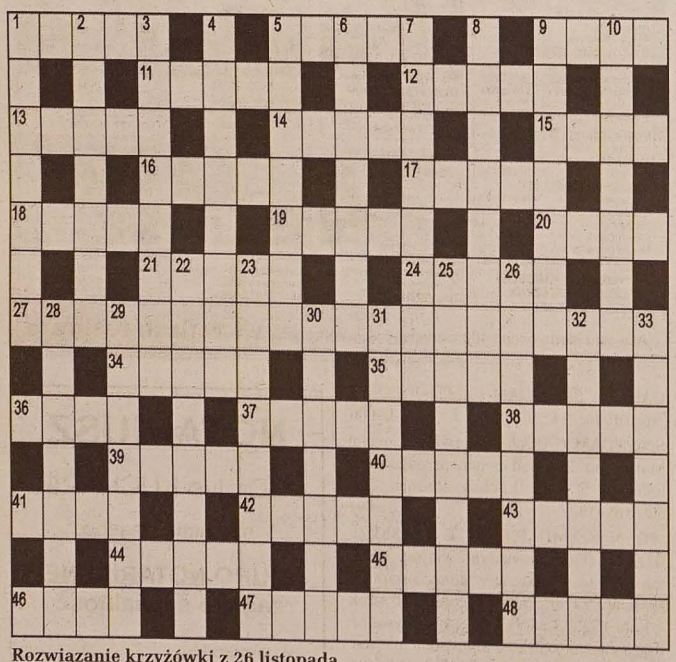

Rozwiązanie krzyżówki z 26 listopada

Poziomo: 1. BUBEK 5. WARGI 9. GLEJT 12. OMEGA 13. NOEMI 14. DOZÓR 15. WYPAD 16. ALSOP 17. DOKER 18. YANAC 19. LOTKI 20. OWSIK 21. OLEJE 22. ADRES 25. AFRAM **28. CZARNE KRZYŻE NAD POLSKĄ** 35. MANIFEST 36. SAM 38. THRILLER 39. OZIMINA 40. FAKTOTUM 41. SITOWIEC 42. AROGANT 43. SZWADRON 44. AMFILADA.

Pionowo: 1. BUDULEC 2. BRZYTWA 3. KORDIAN 4. SELKIRK 5. WAWROSZ 6. REPASAŻ 7. INDYKAN 8. LEONARD 9. GIACOMO 10. EKSPENS 11. TOPIELĄ 23. DEZERTER 24. EROTOMAN 26. FANTASTA 27. APERITIF 29. ZJADACZ 30. RAIATEA 31. YPSILON 32. ERMITAŻ 33. LELEWEL 34. KREFELD 37. AM.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań (wystarczy podać rozwiązanie dodatkowe) rozlosowana zostanie książka **J. Knaflewskiej i M. Siemionowicza** pt. **„Przyroda polska"**. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w **piątek 9. 12. 2005** o godz. **12.00.** Nagrodę książkową za rozwiązanie krzyżówki z 26. 11. otrzymuje **Wanda Żmija – Stonawa.** Nagroda do odebrania w redakcji.

Wydarzenia Sportowe

PIERWSZA I DRUGA LIGA HOKEJA NA LODZIE: NASZE ZESPOŁY NIE BŁYSZCZ

Kolusz wraca do Podhala

I LIGA

Po tygodniowej przerwie wznowiła rozgrywki I liga hokeja na lodzie, której sezon dobrnął do połowy. Po raz trzeci w tym sezonie doszło więc do pojedynku Hawierzowa z Kadanią, lepsze okazały się tym razem Pantery. Przed własną publicznością podopieczni trenera Jiřego Režnara pokonali Kadań 3:1, rewanżując się za ostatnią porażkę 1:5. Drużyna Hawierzowa wprawdzie w ostatnich kolejkach nie prezentuje olśniewającego hokeja, liczy się ale zwycięstwo, dzięki któremu Pantery obroniły drugą lokatę w tabeli. Z zespołem Hawierzowa pożegnał się polski napastnik Marcin Kolusz, wypożyczony do tego klubu z ekstraligowego Trzyńca. Jak dowiedzieliśmy się wczoraj, Kolusz wraca do Polski, do macierzystego klubu Podhale Nowy Targ. Działacze Trzyńca zgodzili się, by Kolusz do końca sezonu grał w Podhalu. Potem musi wrócić do Trzyńca. - *Czeska ekstraklasa, a także pierwsza liga, są bardzo silne i trudno załapać się do podstawowego składu* – stwierdził dla PAP **Marcin Kolusz**. - *Byłem słabiej przygotowany do sezonu od Czechów, bo nie przygotowywałem się z nimi do sezonu w okresie letnim. Postanowiłem więc powrócić do Podhala, bo tu mam szansę grać w każdym meczu. Nie żałuję jednak wyjazdu do Czech, bo sporo się tu nauczyłem. Po zakończeniu sezonu wracam do Trzyńca i powalczę o miejsce w podstawowym składzie.*

„GL" rozmawia z trenerem Hawierzowa **Jiřím Režnarem**, którego zespół dziś zaprezentuje się na lodzie Prościejowa.

W spotkaniu z Kadanią zabrakło w barwach Hawierzowa polskiego napastnika Marcina Kolusza. Rozumiem, że ten młody chłopak nie przekonał pana o swoich umiejętnościach?

Liczyłem z jego strony na więcej. Kolusz był jednym z wielu, a w Hawierzowie chcemy dać szansę gry głównie naszym wychowankom. Marcin potrzebuje czasu, by przyzwyczaił się do wymogów czeskiego hokeja. Teraz o jego dalszych losach zadecyduje ekstraligowy Trzyniec, z którym Kolusz podpisał w październiku dwuletni kontrakt.

Czy przed spotkaniem w Prościejowie ma pan do dyspozycji komplet zawodników?

Zagramy w prawie identycznym składzie, co przeciwko Kadani. Zabraknie tylko Zdráhala, który pojawi się w barwach ekstraligowego Wsecina. Wałasi jednak wyjdą nam naprzeciw i do meczu z Prościejowem wypożyczą nam Radima Hruškę. Chcemy zagrać ofensywnie, tylko na trzy formacje.

● **HAWIERZÓW – KADAŃ 3:1 (1:0, 1:0, 1:1). Bramki: 2. Divíšek, 34. Lipina, 48. Zdráhal – 51. Zíka. Sędziował Šír. Kary 7:7, wykorzystane 1:0. Widzów 1000.** Gospodarze nie mogli sobie wymarzyć lepszego początku. W 2. minucie Seman wyprowadził krążek do tercji obronnej gości, idealnie dograł do Divíška, a ten golfowym uderzeniem po raz pierwszy pokonał Hübla w bramce gości – 1:0. Gol Divíška ustawił w zasadzie przebieg I tercji, w której Pantery, grające tylko na trzy formacje, były zdecydowanie aktywniejszym i lepszym zespołem. Dobrych okazji na podwyższenie rezultatu nie spożytkowali jednak Lipina i Mikšan, a po strzale z dystansu Zdeňka gospodarzom zabrakło zaledwie centymetrów, by do szatni schodzić z dwubramkową zaliczką. Ten, kto również w II tercji liczył na jednostronne widowisko, musiał przecierać oczy ze zdumienia. Hawierzowianie z niewiadomych przyczyn kompletnie pofolgowali, inicjatywę przejęli goście i tylko zasługą golkipera Novotnego milczało czerwone światełko za hawierzowską bramką. Goście nie wykorzystali nawet prawie minutowej przewagi liczebnej 5 na 3, to Pantery przy stałym fragmencie gry lepiej ustawiły celowniki. Na 2:0 podwyższył w 34. minucie w przewadze liczebnej Lipina, który zmienił kierunek lotu krążka po strzale Mikšana z niebieskiej linii. Strzelec drugiego gola w ostatnich sekundach II tercji mógł poprawić na 3:0, ale oko w oko z Hüblem nie dał rady. Gościom sił wystarczyło tylko na czterdzieści minut. W ostatniej odsłonie warunki na placu gry ponownie dyktowali hawierzowianie, z wykańczaniem swoich akcji Pantery były jednak na bakier. W ekipie gospodarzy brylował zwłaszcza Lipina, który spokojnie mógł zaliczyć w meczu hattrick, w decydujących chwilach ręce miał ale jak z galarety. Rezultat ponownie zmienił się w 48. minucie. Podczas gry 4 na 4 po osi Burián-Žůrek -Zdráhal gospodarze zdobyli trzeciego gola – wobec ostrego strzału z ja Zdráhala bramkarz Hübl był b szans. W 51. minucie doczekali też goście. Honorowego gola zdob Zíka, który przy bandzie wykiv Mikšana i strzałem od niechce zaskoczył Novotnego – 3:1.

Lokaty: 1. Ujście n. Łabą 60, Hawierzów 49, 3. Chomutow pkt. **DZIŚ:** Prościejów – Hawierz (17.00).

II LIGA

W II lidze zmęczenie sezonem d się we znaki drużynie HC Orłow Ekipa Pavla Leksovskiego zaskal jąco poległa w Kromierzyżu, kt zamyka stawkę II ligi. Warto jedn podkreślić, że kadra Kromierzyża ostatnich kolejkach doznała zna nych wzmocnień.

● **KROMIERZYŻ – ORŁOWA (4:2, 1:1, 1:1). Bramki: 1. i 14. M. N rušák, 4. i 22. Zacha, 9. P. Marek, Ohnutek – 11. Tluszczik, 18. Jaš 35. Galgonek, 49. Stránský.** O wianie w pierwszej tercji komp nie zlekceważyli rywala, z obłok wrócili na ziemię dopiero przy sta 3:0. W przerwie przed drugą te trenerzy Leksovský i Grimm prze wili graczom do rozsądku i Orło od drugiej odsłony ożyła. Minus spotkania byli jednak niedokła sędziowie, którzy zbyt pochop przerywali ofensywne akcje go a liczne przerwy w grze evident sprzyjały gospodarzom. W 49. mi cie druzgocącą przewagę Orłowe kontaktowego gola na 5:4 zamie Stránský, gospodarze w tych faz meczu byli kompletnie bezra Orłowianie postawili wszystko jedną kartę, trenerzy zdecydowali na grę z wycofaniem bramkarza „power play" szczęście odwróciło jednak od gości. Do pustej orłows bramki trafił Ohnutek, ustalając nik meczu na 6:4. – *Przegraliśmy własne życzenie, grając nonszalan w pierwszej odsłonie. Na temat cy sędziów nie będę się wypowia* – skomentował mecz trener Orło **Pavel Leksovský**.

Lokaty: 1. T. Brno 45, 2. Szternb 45, 3. Blansko 34,... 6. Orłowa 31

JUTRO: Orłowa – Blansko (17.00).

JANUSZ BITTM

ZIMOWE IGRZYSKA POLONIJNE „ŚLĄSK – BESKIDY 200

Wciąż można się zgłaszać

Na prośbę działaczy z sekcji sportowej Beskidu Śląskiego przypominamy na naszych łamach o możliwości zgłaszania się do Zimowych Igrzysk Polonijnych – „Śląsk-Beskidy 2006". Impreza zaplanowana jest na przełom lutego i marca 2006 (25. 2. – 3. 3.), a odbędzie się na trasach i obiektach sportowych w Szczyrku, Wiśle, Cieszynie, Tychach i Bielsku Białej. Termin zgłoszenia ilościowego upływa **20 grudnia 2005**, imiennie do poszczególnych dyscyplin można się zgłaszać do **20 stycznia 2006** roku. Patronat nad zaolziańską reprezentacją sportowców objął PTTS Beskid Śląski.

Zainteresowani startem w imprezie zawodnicy z Zaolzia **zgłaszać** się mogą pod adresem: PTTS Beskid Śląski, sekcja sportowa, Czeski Cieszyn, ul. Komenskiego 4, kontakt telefoniczny – Jan Cymorek 605281249. Decy wać będzie kolejność nadesłan zgłoszeń. Koszty pobytu, utrzymar wpisowego wynoszą 400 zł na oso

- *Rywalizacja obejmuje narciars klasyczne (biegi), narciarstwo a skie, snowboard, carwing, łyżwia wielobój, łyżwiarstwo szybkie na k kim torze oraz saneczkarstwo* – formuje **Jan Cymorek** z sekcji s towej PTTS Beskid Śląski. – *Chc tradycyjnie wystawić jak najsilnie reprezentację, na Zaolziu nie kuje zapaleńców zimowych spor* – stwierdził Cymorek.

Zawody odbędą się w pięciu k goriach wiekowych – A (dzieci, urodzenia 1996 i młodsi), B (jun rok ur. 1986-1995), C (senior, rok 1985-1967), D (master, rok ur. 19 1953), E (old boy, rok ur. 1952 i s si).

Nasza oferta

■ **PIŁKA NOŻNA – I liga:** Ostrawa – Slavia (dziś, 14.30, TV Nova).

■ **HOKEJ NA LODZIE – II liga:** Orłowa – Blansko (jutro, 17.00).

■ **PODNOSZENIE CIĘŻARÓW:** drużynowa liga w Hawierzowie (dziś, 11.00).

■ **FLORBAL – I liga mężczyzn:** Trzyniec – Brno (dziś, 18.00), Trzyniec – Witkowice (jutro, 13.00). **(jb)**

Sport Polski

■ **ŚWIDERSKI GWIAZDĄ WE WŁOSZECH.** Zespół Sebastiana Świderskiego RPA Caffe Maxim Perugia pokonał na wyjeździe Benacquista Assirazioni Latina 3:0 (26:24, 25:23, 25:22) w meczu dziesiątej kolejki włoskiej Serie A siatkarzy. Polak zdobył piętnaście punktów i został uznany najlepszym zawodnikiem spotkania. RPA Caffe Maxim Perugia zajmuje w tabeli szóste miejsce z piętnastoma punktami.

■ **EKSTRAKLASA PIŁKARSKA INAUGURUJE WIOSNĘ.** Konfrontacja Cracovii z Kolporterem Koroną Kielce zapowiada się najciekawiej spośród spotkań 16. kolejki piłkarskiej Orange Ekstraklasy. W ten weekend zespoły zainaugurują rundę rewanżową, której dwie pierw serie, ze względu na udział polskiej reprezentacji w 2006, zostały przesunięte na grudzień tego roku. Na metku sezonu w tabeli prowadzi Wisła Kraków, pr Legią Warszawa (po 29 pkt.), trzecia jest Cracovia (czwarte Kielce (23). Dla obrońcy Wisły Kraków, **Ma na Baszczyńskiego**, dzisiejszy mecz z Górnikiem Łęc będzie najprawdopodobniej ostatnim w barwach „Bi Gwiazdy". Pozyskaniem obrońcy reprezentacji Polski interesowane jest m.in. hiszpańskie Elche, w którym sierpnia występuje były napastnik Wisły Tomasz Fr kowski. **(jb, P**